Τὸ φύλλον λεπτὰ 40 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 45

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας εἰς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐσωτερικοῦ		Ἐξωτερικοῦ	
Ἐτησία	δρ. 16.—	Ἐτησία . .	δρ. 20.—
Ἑξάμηνος . . .	» 8,50	Ἑξάμηνος	» 10,50
Τρίμηνος . . .	» 4,50	Τρίμηνος	» 5,50

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησία, δολλάρια 4

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἐσωτερικ. λεπ. 40 Ἐξωτερ. λεπ. 45

Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν ἐπίσης λεπ. 40

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀρ. 38 παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 28ος — *Ἐν Ἀθήναις, 1 Μαΐου 1921* — *Ἔτος 43ον.—Ἀριθ. 22*

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ

[ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'. (Συνέχεια)

Τρεῖς ἡμέρες πρωτύτερα, δηλαδὴ στὶς 8 τοῦ Μεσσιδὸρ (26 Ἰουνίου 1794), ὁ στρατηγὸς Ζουρδαὶν ἐνίκησε κεῖ-πέρα τοὺς Αὐστριακούς.

Ἀλλὰ ὁ στρατηγὸς Ζουρδαὶν ἦταν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ τοῦ Σάμπρου-καὶ-Μώζα, ὅπου βρισκόνταν ὁλοένα κι' ὁ Βερναρδιὲ μὲ τὸν Γιάννη Καρδινιάκ!

Ἀμέσως ἄρπαξε τὴν ἐφημερίδα ἡ Λιζούλα, γιὰ νὰ διαβάσῃ κι' αὐτὴ τὴν εἴδηση. Ὅλοι ἦταν συγκινημένοι. Κι' ὁ χοντρο-μπακάλης ἀκόμα δὲν μπόρεσε νὰ μὴν ψιθυρίσῃ:

— Φτάνει νὰ μὴν τοὺς βρῆκε κανένα κακό!

— Ἄχ, μὴ τὸ λέτε! ἀναστέναξε ἡ Κατερίνα, ἐνῷ ἡ Λιζούλα διάβαζε κι' ἔκλαιγε...

Σὲ λίγο, μὲ τὴ θλιμμένη της φωνή, ἡ Κατερίνα εἶπε:

— Ἄλλη φορά, ὅταν ἤμουν καντινιέρα καὶ τοὺς ἀκολουθοῦσα μὲ τάμαξι μου, ἀμέσως τὰ μάθαινα ὅλα. Τώρα πρέπει νὰ περιμένω τὶς ἐφημερίδες, ποὺ δὲν λένε τίποτα. Ἄχ, ἂς ἤξερα τί γίνουνται!..

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, βλέπετε, δὲν ὑπῆρχαν οὔτε τὰ σημερινὰ Ταχυδρομεῖα, οὔτε οἱ ἠλεκτρικοὶ Τηλέγραφοι(*), οὔτε τίποτα. Μὲ κάποια σχετικὴ ταχύτητα ἔφθαναν οἱ ἐπίσημες ἐκθέσεις τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, ποὺ τὶς ἔστελναν ἀπὸ τὰ στρατηγεῖα μὲ ἀγγελιαφόρους. Τὰ ἰδιωτικὰ ὅμως γράμματα ἀργοῦσαν πάρα πολύ.

Ἔτσι ἡ Καταιρίνα δὲν θὰ μάθαινε γιὰ τὸ Γιαννάκη της καὶ τὸν Βερναρδιὲ παρ' ἀφοῦ περνοῦσαν ἴσως πολλὲς ἑβδομάδες. Κι' ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὅλοι ἐπλάγιασαν λυπημένοι, ἀνήσυχοι.

Τὴν ἄλλη μέρα, τὸ πρωί, καθὼς ἄνοιγε τὰ παραθυρόφυλλα τοῦ μαγαζιοῦ του, ὁ κὺρ-Σανσονὼ εἶδε μὲ μεγάλη του ἔκπληξη ἕνα ἱππέα,—ἕνα δραγόνο, — νὰ σταματᾷ τἄλογό του μπροστὰ στὴν πόρτα.

— Ἐδῶ κάθεται ἡ κόρη τοῦ ἀρχιτυμπανιστοῦ Μπὲλ-Ρόζ;

— Μάλιστα, πολίτα, δραγόνε, ἐδῶ.

— Σὲ παρακαλῶ νὰ τῆς δώσῃς αὐτό.

Κι' ὁ δραγόνος ἔδωσε στὸν μπακάλη ἕνα φάκελλο κι' ἔφυγε ἀμέσως.

Ὁ φάκελλος εἶχε τὴ σφραγίδα τοῦ Καρνώ.

— Τ' εἶναι πάλι αὐτό; ψιθύριζε ὁ κὺρ Σανσονώ, στριφογυρίζωντας στὰ χοντρά του χέρια τὸ γράμμα.

Φοβισμένος, φώναξε τὴν Κατερίνα καὶ τῆς τὸ ἔδωσε. Ἡ καντινιέρα τὸ ἄνοιξε καὶ φώναξε μὲ χαρά:

— Γράμμ' ἀπὸ τὸ στρατόπεδο!

Ἀλήθεια.

Ὁ ἀρχιστράτηγος εἶχε στείλει ταχυδρόμο μὲ διάφορα γράμματα κι' ἔγγραφα πρὸς τὸν Καρνώ. Ὁ Βερναρδιὲ ἐπωφελήθηκε γιὰ νὰ παρενθέσῃ στὸ ἐπίσημο αὐτὸ ταχυδρομεῖο κι' ἕνα γράμμα ἰδιωτικό. Κι' ὁ ἴδιος ὁ Καρνὼ τὸ διαβίβαζε τώρα στὴν Κατερίνα.

Σὲ λίγο, στὸ παραμάγαζο, τὸ ἄκουγαν ὅλοι. Ἔγραφε ὁ Γιάννης Καρδινιὰκ κι' ἰδοὺ τί ἔλεγε:

«Ἀγαπητή μου μαμμα-Κατερίνα,

«Καλή μου Λιζούλα,

«Σᾶς γράφω ἀπὸ τὸ χωριὸ Λαμπουζάρ, κοντὰ στὸν ποταμὸ Σάμπρο, μέσα σὲ τοίχους γκρεμισμένους ἀπὸ κανονιὲς καὶ μαυρισμένους ἀπὸ τὴ φωτιά. Γιατὶ ὁλημέρα πολεμούσαμε σὰ λυσσασμένοι. Νικήσαμε ὅμως! Ζήτω τὸ Ἔθνος!

«Γράφω ἀπάνω 'ς ἕνα βαρέλι, μὲ τὸ φῶς ἑνὸς φαναριοῦ. Καὶ τὸ βαρέλι αὐτὸ βρίσκεται μέσα 'ς ἕνα μισογκρεμισμένο σταῦλο, ποὺ ὁ στρατηγός μου τὸν ἔχει κάνει στρατηγεῖο.

«Αὐτὴ τὴν ὥρα δίνει διαταγές. Γι' αὐτὸ δὲν ἔχει καιρὸ νὰ σᾶς γράψῃ ὁ ἴδιος καὶ μοῦ εἶπε νὰ σᾶς γράψω ἐγώ. Σᾶς βεβαιῶ, μαμμὰ-Κατερίνα, πὼς αὐτὸ μοῦ κάνει πολὺ μεγάλη εὐχαρίστηση.

«Καὶ πρῶτα-πρῶτα μὴν ἀνησυχῆτε καθόλου, γιατὶ ὁ στρατηγὸς Βερναρδιὲ κι' ἐγὼ εἴμαστε καλά. Δὲν ἔχουμε οὔτε τσαγγρουνιά. Ἀλλὰ γι' αὐτὸ δὲν φταίνε, μὰ τὴν

«Πῆρα τὸ μουσκέτο μου καὶ πυροβόλησα.» (Σελ.170, στ. α'.)

(*) Ἕνα εἶδος τηλεγράφου ὑπῆρχε καὶ τότε. Ἦταν ὀπτικὸς καὶ τὸν εἶχε ἐπινοήσει ὁ Κλαύδιος Σὰππ (Chappe) ποὺ τὸ ἄγαλμά του εἶναι σήμερα στημένο στὸ βουλεβάρτο τοῦ Σαὶν-Ζερμαὶν. Τὸ πρῶτο τηλεγράφημα ποὺ ἔφθασε στὸ Παρίσι, στὶς 30 Αὐγούστου 1794, ἦταν αὐτό: «Τὸ Κονδὲ ἀνακτήθηκε ἀπὸ τὴ Δημοκρατία. Ἡ παράδοση θὰ γίνῃ σήμερα τὸ πρωὶ στὶς ἕξη.»—Σ. τ. Σ.

ἀλήθεια, οἱ Αὐστριακοί, ποὺ ἔκαμαν ὅ,τι μπόρεσαν γιὰ νὰ μᾶς σκοτώσουν...

«Ἐκάναμε ἕνα πολὺ ὡραῖο ταξείδι.

«Φτάσαμε στὸ ἀρχηγεῖο τοῦ στρατηγοῦ Ζουρνταν στὶς 28 τοῦ μηνός, τὸ ἴδιο βράδυ μιᾶς ἄτυχης μάχης, ποὺ ἀνάγκασε τὸν στρατό μας νὰ ξαναπεράση τὸν ποταμὸ Σάμπρο.

«Ἀμέσως ἔδωσαν στὸ στρατηγό μου τὴ διοίκηση τοῦ ἐλαφροῦ ἱππικοῦ ἀπὸ τὴ στρατιὰ τοῦ Μαρσώ.

«Ἄ, τί καλὸς αὐτὸς ὁ στρατηγὸς Μαρσώ, νέος, ὡραῖος, γενναῖος! Στὴ στιγμὴ τὸν ἀγάπησα! Μοῦ ἔδωσε κι' αὐτὸς τὸ μικρότερο ἄλογο ποὺ μπόρεσε νὰ βρῆ. Εἶναι λιγάκι μεγαλύτερο ἀπὸ τὸν Μιρλιφλόρ, ἐξυπνο ὅμως, ζωηρὸ καὶ συγχρόνως ἥμερο. Μιὰ σταχτιὰ φοραδίτσα ποὺ τὴ λένε «Αἰγκρέττα». Ὡμορφο ὄνομα, ἀλήθεια, Λιζούλα;

«Μείναμε πολλὲς ἡμέρες γιὰ νὰ ἑτοιμασθοῦμε. Στὸ διάστημα αὐτό, μοῦ ἐδόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ ξαναΐδῶ καὶ τὸν στρατηγὸ Κλεμπέ, ποὺ γύρισε ἀπὸ τὴν Βανδέα, χωρὶς νὰ φέρη ὅμως—τί κρῖμα!—καὶ τὸ Ἔννατο...

«Μ' ἐφίλησε,—φαντάσου, μαμμὰ Κατερίνα! Καὶ μοῦ εἶπε πὼς εἶμαι ἕνας ὡραῖος οὐσσαράκος!

«Ἐπιτέλους ἀρχίσαμε τὴ δράση καὶ στὶς 25 Ἰουνίου, δηλαδὴ χθες, ἐβομβαρδίσαμε τὸ Σαρλρουᾶ.

«Ἄ, πόσο θυμήθηκα τὴ Μαγεντία!..

«Οἱ Αὐστριακοὶ παρέδωσαν τὴν πόλη καὶ σήμερα τοὺς προσβάλαμε 'ς ὅλη τὴ γραμμή.

«Ἦταν μιὰ μεγάλη μάχη καί, μὰ τὴν ἀλήθεια, εἴδαμε κι' ἐπάθαμε γιὰ νὰ νικήσουμε.

«Στὴν ἀρχὴ μάλιστα κοντέψαμε νὰ νικηθοῦμε. Κρατούσαμε καὶ τὶς δυὸ ὄχθες τοῦ Σάμπρου, ὅταν μᾶς ρίχθηκε ὅλο τὸ στράτευμα τοῦ Κβοσδάνοβιτς. (Τί ἀστεῖο ὄνομα, ἔ;) Ἀδύνατο πιὰ νὰ σταθοῦμε. Κι' ἀρχίσαμε τὴν ὑποχώρηση.

«Ἄξαφνα φθάνει ὁ Μαρσὼ καὶ φωνάζει:

«—Ἀπὸ δῶ, Βερναρδιέ, ἀπὸ δῶ!»

«Τὸν ἀκολουθήσαμε μὲ καλπασμὸ καὶ φθάσαμε ἔτσι ὥς τὸ Λαμπουζάρ, (τὸ χωριὸ ποὺ σᾶς γράφω.)

«Ἄ, τί μάχη!.. Εἶχαν πεζέψει ὅλοι καὶ πυροβολοῦσαν ἀπὸ τὰ παράθυρα, ἀπὸ τὶς πόρτες, ἀπὸ τοὺς κήπους. Πῆρα τὸ μουσκέτο μου καὶ πυροβόλησα κι' ἐγὼ κατὰ τῶν Αὐστριακῶν ποὺ μᾶς περικύκλωσαν κι' ἤθελαν νὰ μᾶς πάρουν τὸ Λαμπουζάρ. Μὰ ναί! Τοὺς διώξαμε μὲ τὴ λόγχη καὶ τὸ τουφεκίδι ξανάρχισε.

«Ἀπὸ τὶς πολλὲς τουφεκιές, πῆραν φωτιὰ τάχερα καὶ ἡ πυρκαϊὰ ἀπλώθηκε στὰ σπίτια. Ἦταν φοβερό! Κι' ὅμως μείναμε 'κεῖ καὶ πολεμούσαμε ἀκόμα ἀποφασισμένοι. Εὐτυχῶς ἔφθασε στὸ τέλος κι' ὁ Ζουρντάν. Κι' ἐνικήσαμε!

«Ἄκουσα τὸν Μαρσὼ νὰ λέη στὸ στρατηγό μας:

«— Τώρα πιὰ δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ μποῦμε. Τὸ Βέλγιο εἶναι δικό μας!»

«Αὐτὴ ἦταν ἡ σημερινὴ μάχη. Ἤθελα νὰ σᾶς γράψω κι' ἄλλα πολλά, παραδείγματος χάρη πὼς εἴχαμε κι' ἕνα μπαλλόνι, δεμένο μὲ σχοινί, ποὺ τὸ σηκώναμε γιὰ νὰ βλέπουμε ἀπὸ ψηλὰ τοὺς Αὐστριακούς. Ὁ στρατηγὸς μοῦ εἶπε πὼς τὸ φουσκώνουν μὲ θερμὸ ἀέρα καὶ πὼς πρώτη φορὰ μεταχειρίζουνται στὸν πόλεμο τέτοιο μηχάνημα. Στὸ καλάθι, ποὺ κρεμόταν ἀπὸ κάτω, ἔμπαινε ὁ λοχαγὸς Κουτέλλ. Εἴκοσι ἄνθρωποι τὸ κρατοῦσαν ὡς νάνεδῆ κι' ἦταν πολὺ περίεργο θέαμα. Μὰ δὲν ἔχω καιρὸ νὰ σᾶς τὰ πῶ ὅλα· ὁ ταχυδρόμος θὰ φύγη.

«Σᾶς φιλῶ λοιπὸν ὅλους, σένα πρῶτα, μαμμα-Κατερίνα, καὶ σένα, καλή μου Λιζούλα, καὶ σᾶς, κύριε καὶ κυρία Σανσονώ.

«Καλὴ ἀντάμωση! Ὑπομονὴ καὶ θάρρος!

«Πολλὰ χαιρετίσματα ἀπὸ τὸ στρατηγό μου.

«Ὁ μικρός σας φίλος ποὺ σᾶς ἀγαπᾶ

«*Γιάννης Καρδινιάκ*.»

Διαβάζοντας αὐτὸ τὸ γράμμα, ἡ Κατερίνα πολλὲς φορὲς ἀναγκάσθηκε νὰ σταματήση ἀπὸ τὰ κλάματα. Ἔκλαιγε κι' ἡ Λιζούλα, ἔκλαιγε ἀκόμα κι' ὁ χοντρὸς Σανσονώ, ποὺ στὸ τέλος εἶπε:

— Τί τὰ θές! Αὐτὸ τὸ παιδὶ εἶναι παλληκάρι! Χαρὰ στὴν πατρίδα ποὺ ἔχει τέτοια παιδιά, γιὰ νὰ παίρνουν παράδειγμα κι' οἱ μεγάλοι. Ζήτω τὸ Ἔθνος!

. . . . . .

Μ' ὅλη της τὴν ἀφέλεια, ἡ περιγραφὴ τῆς μάχης τοῦ Φλερύ, ἀπὸ τὸν Γιάννη Καρδινιάκ, ἦταν πιστή. Τὸ χωριὸ Λαμπουζὰρ ἦταν τὸ κυριώτερο σημεῖο, ἐκεῖ νικήθηκαν οἱ Αὐστριακοί. Τὸ χωριὸ Φλερὺ ἔπαιξε ὁλωσδιόλου δευτερεύοντα ρόλο. Στὴν Ἱστορία ὅμως ἀναφέρεται μὲ τὸνομά του, γιατὶ τὸ Φλερὺ εἶχε δοξασθῆ ἄλλοτε ἀπὸ τὸν δούκα τοῦ Λουξεμβούργου.

Ἡ νίκη αὐτὴ ἄνοιξε στὴ Γαλλία τὸ Βέλγιο καὶ σὲ λίγες ἡμέρες τὰ στρατεύματα τοῦ Ζουρνταν καὶ τοῦ Πισγκρὺ ἑνώθηκαν στὶς Βρυξέλλες.

Τὰ συμμαχικὰ ὑποχωροῦσαν ὁλοένα πρὸς τὴ θάλασσα καὶ πρὸς τὸ Ρῆνο.

Ὁ στρατηγὸς Πισγκρὺ ἐξακολούθησε τὴν προέλασή του κι' ἀπὸ τὸ Βέλγιο πέρασε στὴν Ὁλλανδία. Συγχρόνως ὁ στρατηγὸς Ζουρνταν ἀνάγκαζε τοὺς Αὐστριακοὺς τοῦ Κλερφαὶ νὰ συμπτυχθοῦν στὸ Αἴξ-λὰ-Σαπέλλ, ἐνῶ ἀπὸ τἄλλο μέρος ὁ στρατηγὸς Κλεμπὲ ἐκυρίευε τὸ Μάεστριχ.

Ἡ γραμμὴ τοῦ ὁλλανδικοῦ Ρήνου ἦταν στὰ χέρια τῶν Γάλλων. Κι' ἡ λαμπρὴ αὐτὴ κατάκτηση εἶχε γίνει σὲ πέντε μῆνες, ἀπὸ τὸν Ἰούνιο ὥς τὸν Ὀκτώβριο.

Ὁ Γιάννης Καρδινιὰκ ἐπολέμησε σὰν ἄντρας ἐνῷ δὲν ἦταν παρὰ ἕνα παιδὶ δεκατεσσάρων χρονῶν. Ὅταν εἶναι κανεὶς τόσο νέος, τὸ στομάχι του ἔχει πολλὲς ἀπαιτήσεις. Κι' ὅμως ὁ Γιάννης δὲν παραπονέθηκε ποτὲ οὔτε γιὰ τὴν πεῖνα, οὔτε γιὰ τὶς ἄλλες στερήσεις, ποὺ ἐδοκίμαζαν τὰ γαλλικὰ στρατεύματα ἐκεῖνο τὸν καιρό. Ὅλο τὸ προσωπικὸ τοῦ Ἐπιτελείου τὸν ἐγνώριζε καὶ τὸν ἀγαποῦσε.

Εἶδε τὴν ἅλωση τοῦ Νιμέγκ στὶς 8 Νοεμβρίου 1794. Ἔλαβε μέρος μὲ τὸ ἐλαφρὸ ἱππικὸ τοῦ Βερναρδιὲ στὶς ἐπιχειρήσεις τῆς Ὁλλανδίας. Καὶ στὶς 20 Ἰανουαρίου 1795 μπῆκε μὲ τὸν στρατηγό του στὸ Ἀμστερνταμ.

Λίγο ὅμως ἔμεινε 'ς αὐτὴ τὴν πόλη. Γιατὶ ὁ Βερναρδιὲ προσκολλήθηκε στὸ ἱππικό, ποὺ ὁ στρατηγὸς Πισγκρὺ ἔστειλε νὰ πιάση τὸν ὁλλανδικὸ στόλο, κλεισμένο ἀπὸ τοὺς πάγους κοντὰ στὸ Τεξέλ.

Τὸ κατόρθωμα αὐτό, μοναδικὸ στὴν ἱστορία τῶν πολέμων,—φαντασθῆτε, στόλος νὰ κυριεύεται ἀπὸ ἱππικό!—κατενθουσίασε τὸ μικρό μας φίλο καὶ τὸν ἔκαμε νὰ γράψη ἕνα πολὺ διασκεδαστικὸ γράμμα στὴν Κατερίνα.

Ἀπὸ κεῖ γύρισε στὸ Ἀμστερνταμ ὅπου πέρασε ὅλο τὸ χειμῶνα. Καὶ μόνο ἀφοῦ ὑπογράφθηκε ἡ συνθήκη μεταξὺ Πρωσσίας καὶ Γαλλίας, στὶς 5 Ἀπριλίου 1795, ὁ Γιάννης Καρδινιὰκ γύρισε στὸ στρατὸ τοῦ Σάμπρου-καὶ-Μώζα.

Οἱ Πρῶσσοι νικήθηκαν. Ἔμεναν τώρα οἱ Αὐστριακοί.

. . . . . .

Στὸ γυρισμό, μιὰ μεγάλη συγκίνηση καὶ μιὰ μεγάλη χαρὰ περίμενε τὸ μικρό μας φίλο.

Περνῶντας ἀπὸ ἕναν καταυλισμό, γιὰ νὰ φέρη κάποια διαταγὴ τοῦ Βερναρδιέ, ἄκουσε νὰ τοῦ φωνάζουν:

— Ἔ, μικρέ! Δὲν μᾶς καταδέχεσαι πιὰ ἐσὺ ἐμᾶς τοὺς γέρους;..

(Ἕπεται συνέχεια) **ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ**

[Κατὰ τὸ Γαλλικὸ τοῦ λοχαγοῦ Danrit]

ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

3. ΧΙΟΝΙΖΕΙ

Ποιὰ νᾶναι ὀρνίθια ἀπ' τὰ ψηλὰ
ποὺ τὰ φτερὰ τινάζουν;
Πούπουλα κάτασπρα, ἁπαλά,
τ' ἀκρόκλωνα σκεπάζουν

Καί, στ' ἀψηλά, 'στὰ χαμηλά,
πὼς πέφτουν, δίχως στάση:
Νὰ μιὰ φωλίτσα· τί καλὰ
κανέναν νὰ φωλιάση!

Μὰ ὁ πετεινὸς δὲ χαίρεται,
ὥς ὄξω πάει καὶ στρέφει.
ξετάζοντας τὰ νέφη:

— Ὀρνίθια μου, νὰ ξέρετε
πὼς μιὰ φωλιὰ παγώνει,
σὰν γίνεται ἀπὸ χιόνι!

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

Ἂν

[Τοῦ Rudyard Kipling]

Ὁ Κίπλιν εἶναι σήμερα ὁ μεγαλύτερος ποιητὴς τῆς Ἀγγλίας κι' ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους τοῦ κόσμου. Ἐκτὸς ἀπὸ ποιήματα, ἔχει γράψει καὶ θαυμάσια διηγήματα καὶ μυθιστορήματα. Φιλέλλην, τὸ 1918 μετέφρασε τὶς ἕξη πρῶτες στροφὲς ἀπὸ τὸν «Ὕμνο στὴν Ἐλευθερία» τοῦ Σολωμοῦ.

Ἀπὸ τὰ περιφημότερα ποιήματά του, εἶναι τὸ «Ἂν» αὐτὸ (ἀγγλικὰ «If»), ποὺ δημοσιεύεται κατωτέρω σὲ πεζή, ἐλεύθερη μετάφραση. Ἀποτελεῖ γιὰ τοὺς Ἄγγλους κανόνα ζωῆς. Καὶ τὸ βλέπει κανεὶς 'ς ὅλη τὴν Ἀγγλία, τυπωμένο χωριστά, βαλμένο σὲ κορνίζα καὶ κρεμασμένο στὸν τοῖχο, σὲ κάθε νέου τὸ δωμάτιο ἢ τὸ γραφεῖο.

Ἂν μπορῆς νὰ κρατῆς τὸ μυαλό σου, ὅταν ὅλοι γύρω σου χάνουν τὸ δικό τους καὶ σὲ κατηγοροῦν γι' αὐτό·

Ἂν μπορῆς νἄχῃς πεποίθηση στὸν ἑαυτό σου, ὅταν ὅλος ὁ κόσμος ἀμφιβάλλῃ γιὰ σένα καὶ σὺ δὲν δίνεις πεντάρα γιὰ τὶς ἀμφιβολίες του·

Ἂν μπορῆς νὰ περιμένῃς καὶ νὰ μὴν κουράζεσαι περιμένοντας· καὶ σὰν ἀπατᾶσαι, νὰ μὴν ἀπατᾶς· καὶ σὰν σὲ μισοῦν, νὰ μὴν ἀφίνῃς τὸ μῖσος νὰ φωλιάζῃ στὴν καρδιά σου· κι' ἀκόμα νὰ μὴ φαίνεσαι πολὺ καλός, οὔτε νὰ μιλᾶς πολὺ σοφά·

Ἂν μπορῆς νὰ ὀνειρεύεσαι, μὰ χωρὶς νἀφίνῃς τὰ ὄνειρα νὰ σὲ κυριεύουν·

Ἂν μπορῆς νὰ σκέπτεσαι, μὰ χωρὶς νὰ κάνῃς τὴ σκέψη σκοπό σου·

Ἂν μπορῆς νἀπαντᾶς τὴν Ἐπιτυχία καὶ τὴν Ἀποτυχία καὶ νὰ μεταχειρίζεσαι μὲ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ τὶς δυὸ αὐτὲς ξεγελάστρες·

Ἂν μπορῆς νὰ ὑποφέρῃς ὅταν ἀκοῦς τὴν ἀλήθεια ποὺ εἶπες, παραμορφωμένη ἀπὸ ἀγύρτες γιὰ νὰ παγιδεύῃ ἀνόητους·

Ἂν μπορῆς νὰ βλέπῃς συντρίμμια τὰ πράγματα ποὺ 'ς αὐτὰ ἀφιέρωσες τὴ ζωή σου καί, σκύβοντας, νὰ τὰ ξαναφτιάνῃς μὲ τὰ παλιὰ ἐργαλεῖα·

Ἂν μπορῆς νὰ ριψοκινδυνεύῃς διαρκῶς ὅλα σου μαζὶ τὰ κέρδη, νὰ τὰ χάνῃς καὶ νὰ ξαναρχίζῃς, χωρὶς νὰ προφέρῃς λέξη γιὰ τὴν ἀτυχία σου·

Ἂν μπορῆς νὰ δυναμώνῃς τόσο τὴν ψυχή καὶ τὰ νεῦρα σου, ὥστε νὰ κρατῆς τὴ σειρά σου κι' ἀφοῦ ἀκόμα περάσει, κι' ἔτσι νὰ κρατιέσαι κι' ὅταν τίποτα πιὰ δὲν σοῦ μένει, ἐκτος ἀπὸ τὴ θέληση ποὺ σοῦ λέει: «κρατήσου!»

Ἂν μπορῆς νὰ μιλᾶς μὲ τὸν ὄχλο, ἀλλὰ νὰ διατηρῆς τὴν ἀξιοπρέπειά σου· ἢ νὰ πηγαίνῃς μὲ βασιλιάδες, ἀλλὰ νὰ μὴ τὸ παίρνῃς ἀπάνω σου·

Ἂν οὔτε οἱ ἐχθροί σου, οὔτε οἱ φίλοι σου μποροῦν νὰ σὲ βλάψουν·

Ἂν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τοὺς λογαριάζῃς, ἀλλὰ κανένα πάρα πολύ·

Ἂν μπορῆς νὰ μὴν ἀνυπομονῆς κι' οἱ ὧρες νὰ μὴ σοῦ φαίνουνται χρόνια·

Δική σου εἶναι ἡ Γῆ μὲ ὅ,τι ἔχει ἀπάνω της. Καὶ κάτι περισσότερο: Εἶσαι ἄνδρας, παιδί μου!

(*Ἀπὸ τὸ Ἀγγλικό*) ***Α. Κ. Αἰμ.***

ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΙΚΡΟΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Τ' ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ

(Συνέχεια, ἴδε σελ. 163, καὶ τέλος).

Κάθεται κουρασμένη σὲ μιὰ πέτρα· πόσο βαρειὰ εἶναι ἡ καρδούλα της καὶ τώρα πάλι νοιώθει νὰ τῆς πονᾷ τὸ γόνατο· τὸ φιλάει καὶ πάλι τὸ ξαναφιλάει, μὰ δὲν περναει· μόνο ἄμα ἡ μαμὰ τὸ φιλήση, θὰ γιάνη.

Κι' ἀρχίζει νὰ θαμπώνῃ ἡ Λίνα φοβᾶται: φοβᾶται τὰ μαῦρα σύννεφα, τοὺς βράχους ὁλόγυρα καὶ τρέμει στὸ ἄγριο τοῦ βοριᾶ φύσημα. Καὶ θέλει νὰ κατεβῆ γρήγορα-γρήγορα· μὰ τὸ κατέβασμα εἶναι πιὸ δύσκολο· πολλὲς φορὲς γλυστράει καὶ πέφτει καὶ πάλι ξανασηκώνεται· κατρακυλάει καλύτερα, δὲν κατεβαίνει. Τὸ ἄσπρο της καινούργιο φουστανάκι ποὺ τῆς εἶχαν φορέσει σήμερα τὸ πρωί, ἔγινε ὅλο χῶμα καὶ τρύπες.

Φτάνει τέλος πάντων κάτω· ὁ δρόμος ὅμως ὥς τὸ σπίτι εἶναι πολὺς γιὰ τὰ κουρασμένα τῆς Λίνας ποδαράκια· τὰ δάκρυα ποὺ δὲν ἦταν μακριὰ νὰ ξεσπάσουν, φυτρώνουν στὰ ματάκια τῆς Λίνας κι' ἀρχίζουν νὰ κυλᾶνε γοργὰ-γοργὰ κάτω.—Κανένας μὴν πῇ πὼς τὰ δάκρυα ποὺ χύνουμε μακριὰ ἀπὸ κάθε ματιὰ ἀνθρώπινη, εἶναι ἄσκοπα· πάντα μᾶς βλέπει Ἕνας. Καὶ νὰ ποὺ στὰ κλάματα τῆς Λίνας, στὴν ἄκρη ἐκεῖ πέρα μιὰ γρηούλα ποὺ σκυφτὴ μάζευε χόρτα, σηκώθηκε ἔκπληκτη.—«Χριστὸς καὶ Παναγιά! καλὲ σεῖς εἶστε, δεσποινὶς Λινούλα; καὶ πῶς βρεθήκατε ἐδῶ πέρα;»

Μὰ ἡ Λινούλα δὲν μπορεῖ νὰ μιλήση· ἔχει τόσο ἀποκάμει, ποὺ γέρνει πάνω στὴν προστάτρια ἀγκαλιὰ τῆς γρηούλας κι' ἀποκαμωμενη κλείνει τὰ μάτια· μόνο κάπου καὶ κάπου ἕνας λυγμὸς ξετινάζει τὸ στῆθος της.

Ἀργά, πολὺ ἀργὰ ἔφθασε ἡ καλὴ γρηούλα στὸ σπίτι, κρατῶντας τὸ πολύτιμο φορτίο στὰ χέρια· ἐβάραινε τόσο πολὺ στὰ γερατειά της! Ὁ μπαμπᾶς κι' ἡ μαμὰ εἶχαν πάει νὰ τρελλαθοῦν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία· τὸ σπίτι ἦταν ἄνω-κάτω· ἀπὸ τὸ ἀπόγευμα τὴ ζητοῦσαν παντοῦ καὶ μόνο στὸ βουνὸ 'κεῖ πέρα δὲν εἶχαν φανταστῆ πὼς μποροῦσε νἄχε πάει.

Ἡ νύχτα τῆς Λίνας πέρασε πολὺ ἄσχημα· στὸ προσκέφαλό της καθισμένοι, ὁ μπαμπᾶς κι' ἡ μαμὰ ἄκουαν μέσα στὰ παραμιλήματά της κάτι ποὺ πολλὲς φορὲς ἐπαναλάμβανε: τὰ λουλούδια... ἡ μαμὰ... τὸ βουνό... Κι' ὅλο μὲ λουλούδια εἶχε νὰ κάνῃ κι' ὅλο γιὰ παπαροῦνες μιλοῦσε.

Κι' ἔξαφνα θυμήθηκε ἡ μαμὰ τὰ λόγια ποὺ τῆς εἶπε ἡ κόρη της στὸ τραπέζι: «μαμάκα, τὸ δικό μου τὸ δῶρο θὰ τῶχῃς τὸ βράδυ».

Φυσικὰ γιὰ ὅποιον δήποτε ἄλλον θὰ ἦταν δύσκολο νὰ συνδυάση τὰ δύο αὐτά· μὰ ἡ καρδιὰ τῆς μαμᾶς δὲν γελιέται· κι' ἔγειρε κλαίγοντας πάνω ἀπὸ τὸ φλογισμένο πρόσωπο τῆς κόρης της, ξεχώρισε τὰ μαλλιὰ τὰ ὁλόξανθα πού, κατὰ τὸν ποιητή, φαινόνταν σὰν ἀκάνθινο, μαρτυρικὸ στεφάνι· καὶ τῆς φίλησε μὲ λαχτάρα τὸ μέτωπο, ψιθυρίζοντας: «ὦ, καλή μου κόρη, πόσο βαρειὰ ἡ θυσία σου, πόσο μεγάλο τὸ δῶρο σου! Ἄχ, ἂς μοῦ γίνῃς γρήγορα καλά!..»

. . . . . .

Ἀνοιξη.

...Νὰ τ' ἀνοιξιάτικα λουλούδια, οἱ κόκκινες παπαρούνες σὰν τὸ αἷμα, τὰ λευκὰ κρινάκια, οἱ μαργαρίτες, μάτιαια προσκαλοῦν μὲ τὰ λαμπρά των χρώματα τὴ Λίνα νἀρθῆ νὰ τὰ κόψῃ καὶ νὰ τὰ χαρίση τῆς μαμᾶς: Στὸ κρεββατάκι της, ποὺ στάθηκε κρεββάτι μαρτυρίου, ἡ Λίνα ξαπλωμένη, μόλις ἀρχίζει νὰ παίρνῃ ἀπάνω της ὕστερα ἀπὸ τὴ βαρειά, ἑξαντλητικὴ ἀρρώστεια· στὴν κάμαρα μέσα ἡ ἀνοιξιάτικες πνοὲς δὲν φτάνουν, οἱ ζεῖδωρες αὔρες δὲν πνέουν ἐκεῖ μέσα. Κι' ὅταν ἀργότερα ἡ Λίνα σηκωθῆ καὶ βγῆ ἔξω, τότε ἀλοίμονο! ἀνώφελα θὰ ζητήση τ' ἀνοιξιάτικα λουλούδια καὶ τὶς παπαρούνες τὶς κόκκινες,—θἄχουνε μαραθῆ στὸ βαρὺ τοῦ καλοκαιριοῦ κάμα..!

ΙΩ. Θ. ΚΑΚΡΙΔΗΣ

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΖΑΧΑΡΩΤΑ

Τοῦ Τάκη ἐκάμανε γιὰ δῶρο
ἕνα σπαθὶ κι' ἕνα ντουφέκι
καὶ σὰ στρατάρχης τώρα στέκει
κι' ὅλο τὸν κόσμο ἀπειλεῖ...

Φορεῖ στὸν ὦμο τὸ ντουφέκι
καὶ τὸ σπαθὶ στὴ μέση ζώνει,
τὰ γειτονόπουλα μαζώνει
καὶ τὰ γυμνάζει στὴν αὐλή.

Μὲ τὸ σπαθὶ γυμνὸ στὸ χέρι,
προστάγματα ἄγρια τοὺς ἰνει..
Μὰ αἴφνης κάποιον διακρίνει
σοκολατάκια νὰ κρατῆ.

— Ἐ! ψίτ! στρατιώτη!—τοῦ φωνάζει,
πλησίασέ μας ἕνα βῆμα,
(μπρός μου νὰ κάνῃς καὶ τὸ σχῆμα)
καὶ δός μας τὰ μισὰ ἀπ' αὐτά!

— Θὰ στᾶδινα, μά, στρατηγέ μου,
φοῆς σπαθί... γιὰ συλλογίσου:
ταιριάζει στὴν ὑπόληψή σου
νὰ τρῶς καὶ σὺ ζαχαρωτά;

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΚΙ' Η ΤΕΧΝΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ

Ἀγαστητοί μου,

ΕΓΟΥΝ, πῶς γιὰ νὰ κρίνῃ κανεὶς Ζωγραφική, μόνο ζωγράφος δὲν πρέπει νὰ εἶναι. Κι' ἐγὼ δὲν εἶμαι ζωγράφος καθόλου. Ἂν βλέπατε κάτι σκίτσα, κάτι κ ο σ μ ή - μ α τ α ποὺ κάνω, καμμιὰ φορὰ ἔτσι γιὰ γοῦστο, θὰ ξεκαρδιζόσαστε ἀπὸ τὰ γέλια! Ὁ μικρότερος, ὁ χειρότερος μαθητὴς τοῦ κ. Πίκ ζωγραφίζει καλύτερ' ἀπὸ μένα. Κι' ὅμως, ὅταν πηγαίνω σὲ μιὰ μεγάλη Καλλιτεχνικὴ Ἔκθεση, σὰν αὐτὴ ποὺ ἄνοιξε τώρα στὸ Ζάππειο, παίρνω συνήθως γιὰ ὁδηγὸ ἕνα ζωγράφο. Αὐτὸς ξ έ ρ ε ι, αὐτὸς θὰ μὲ πάῃ ἴσια στὰ καλύτερα ἔργα, αὐτὸς θὰ μοῦ δείξῃ τὶς κρυμμένες ὁμορφιές. (Ὅσο γιὰ τὶς ἀσχήμιες, περιττό, αὐτὲς εἶναι ὁλοφάνερες, τὶς βλέπει ὁ καθένας.) Ἔπειτα, δὲν εἶναι μόνο ἡ Τέχνη εἶναι, νὰ ποῦμε ἔτσι, κι' ἡ ἱστορία. Κι' ὁ ζωγράφος, γιὰ τοὺς ζωγράφους, τὴν ξέρει καλά. Θὰ μοῦ πῇ λοιπὸν ποιοὶ ἀπὸ τοὺς ἐκθέτες εἶναι οἱ νέοι ἢ οἱ νεώτεροι, ποιοὶ ἐκθέτουν γιὰ πρώτη ἢ δεύτερη φορά, ποιοὶ ἔχουν κι' ἄλλα, καλύτερα ἔργα, ποιοὶ ἐσπούδασαν καὶ στὴν Εὐρώπη καὶ ποιοὶ τελειοποιοῦνται ἐδῶ, σχεδὸν αὐτοδίδακτοι... Ὅλ' αὐτὰ ἔχουν μεγάλη σημασία γιὰ τὴν ἐκτίμηση ἑνὸς ἔργου ζωγραφικῆς ἢ γλυπτικῆς. Κι' ὅταν μάλιστα αὐτὰ τὰ ἔργα εἶναι ἀπάνω ἀπὸ τετρακόσια, ὅπως στὴ σημερινὴ Ε' Ἔκθεση τοῦ «Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Καλλιτεχνῶν», κι' ἔχουν τὶς ὑπογραφὲς ἑβδομῆντα τοὐλάχιστο παλαιῶν καὶ νέων ζωγράφων καὶ γλυπτῶν, ἕνας τέτοιος ὁδηγὸς εἶναι ἀπαραίτητος.

Εὐτυχῶς δὲν ἐδυσκολεύθηκα νὰ βρῶ. Γνωρίζω πολλοὺς καλλιτέχνες καί, τὴν ἡμέρα ποὺ πῆγα στὴν Ἔκθεση, δυὸ τρεῖς προθυμοποιήθηκαν νὰ μὲ ὁδηγήσουν. Εἶναι περιττὸ τώρα νὰ σᾶς πῶ, πῶς ὅταν μὲ τραβοῦσαν μερικὲς εἰκόνες μὲ πάρα πολὺ κτυπητὰ καὶ στρωτὰ χρώματα, οἱ ὁδηγοί μου δὲν μὲ ἄφιναν νὰ παρασταματήσω μπροστά τους, λέγοντάς μου πῶς δὲν ἔχουν καὶ τόση ἀξία ἐνῶ ἀπεναντίας ἄλλες εἰκόνες, ποὺ θὰ τὶς περνοῦσα ἴσως χωρὶς νὰ σταθῶ καθόλου, μ' ἔκαναν νὰ τὶς προσέξω καὶ νὰ τὶς θαυμάσω. Κάθε Τέχνη, βλέπετε, ἔχει τὰ μυστήριά της, ἢ τὰ μυστικά της, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ τὰ ξέρουν οἱ ἀμύητοι. Κι' ἐν' ἀπὸ τὰ κοινότερα,—σχεδὸν «μυστικὸ τοῦ Πουλτσινέλα» ὅπως λένε, φωναχτὸ μυστικό,—εἶναι πῶς τὰ κτυπητὰ καὶ στρωτὰ χρώματα, τὰ πολὺ καθαρὰ σχέδια, οἱ μεγάλες ἀκρίβειες καὶ συμμετρίες, δὲν ἀνήκουν τόσο πολὺ στὴν ἀληθινὴ Ζωγραφική. Κι' ἀπὸ τὶς εἰκόνες ποὺ μοιάζουν μὲ χρωμοτυπίες ἢ...χαλκομανίες, πολὺ περισσότερη ἀξία ἔχουν κάποιες ἄλλες μὲ ἄτακτες πινελιές, μὲ θαμπὰ χρώματα, μὲ ἀκαθόριστα κάπως σχέδια, ποὺ μάλιστα ὅταν τὶς κοιτάζῃ κανεὶς ἀπὸ πολὺ κοντά, δὲν βλέπει τίποτα, ἐκτὸς ἂν εἶναι... μύωψ.

Σᾶς τὸ θυμίζω αὐτό, γιὰ νὰ μὴ τύχον παραξενευθῆτε, ἄν, ἀκούγοντας πῶς ἐπαινοῦν πολὺ οἱ εἰδήμονες τὶς εἰκόνες τοῦ Παρθένη π : χ :—ἑνὸς μεγάλου ζωγράφου ποὺ πῆρε πέρσυ καὶ τὸ Ἀριστεῖο τῶν Τεχνῶν, —ἢ τοῦ Μαλέα, ἢ τοῦ γεροῦ Ροδοκανάκη, ἢ δὲν ξέρω ποιοῦ ἄλλου τῆς Νέας Σχολῆς, πᾶτε ὕστερα στὴν Ἔκθεση καὶ τὶς ἰδῆτε χωρὶς νὰ σᾶς γεννηθῆ κανένας ἐνθουσιασμός. Σὲ τέτοια περίπτωση, πρέπει νὰ τὶς...ξαναϊδῆτε. Δυὸ καὶ τρεῖς φορές. Γιατὶ σιγὰ-σιγὰ θὰ σᾶς ἀποκαλυφθῆ ἡ ὡμορφιάτους. Κι' ὕστερα, ἄμα τὶς συγκρίνετε μὲ ἄλλες ποὺ σᾶς ἄρεσαν μὲ τὴν πρώτη ματιά, πολὺ πιθανὸ νὰ συμπεράνετε πῶς οἱ ζωγράφοι τοὺς δὲν ἔκαμαν παρὰ ἕνα μεγάλο κόπο...περιττό. Αὐτὰ ὅμως ἂς τἀφήσουμε. Εἶναι ἄλλως τε τὸ θέμα τῶν καθημερινῶν συζητήσεων ποὺ γίνονται μέσα στὴν Ἔκθεση κι' ἀπέξω. Ἄλλοι προτιμοῦν τὴν παλιὰ Ζωγραφική, ἄλλοι τὴ νέα. Ἄλλοι ἀρέσουν τὶς χαλκομανίες, κι' ἄλλοι τρελλαίνουνται γιὰ κάτι αὐγὰ - μάτια, ποὺ παριστάνουν τάχα τὸν ἥλιο στὴ δύση...

Τὸ βέβαιο εἶναι πῶς στὴ σημερινὴ Ἔκθεση βλέπει κανεὶς καὶ πολλὰ μετριώτατα ἔργα, βλέπει καὶ μερικὲς ἀ ρ λ ο ῦ μ - π ε ς τῆς νέας προπάντων Σχολῆς, βλέπει καὶ μερικὲς ζωγραφιὲς τῆς παλιᾶς, τυπικές, σχολαστικές, χωρὶς ποίηση. Τὰ ὡραῖα ὅμως ἔργα εἶναι ὑπεραρκετὰ καὶ γενικῶς ἡ Ἔκθεση σημειώνει μιὰ μεγάλη πρόοδο. Κάποιοι κριτικοί, εἶναι ἀλήθεια, τὴν ἀρνοῦνται. Ἀλλ' αὐτοὶ ἴσως εἶδαν ὅλες τὶς Ἐκθέσεις ποὺ ἔγειναν τὰ τελευταῖα χρόνια, κι' ἡ πρόοδος τοὺς παρουσιαζόταν λίγο-λίγο καὶ τοὺς ἦταν σχεδὸν ἀνεπαίσθητη. Ἐνῶ ἐγώ, ποὺ εἶχα καιρὸ νὰ ἰδῶ μαζεμένα ἔργα Ἑλλήνων Καλλιτεχνῶν, τὴν εἶδα διαμιᾶς καὶ μοῦ ἔκαμε πιὸ μεγάλη ἐντύπωση. Ἔτσι ἢ ἀλλοιῶς, ἡ πρόοδος ὑπάρχει. Μπορεῖ ἡ σημερινὴ Ἔκθεση νὰ μὴν εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ μιὰ περσινὴ ἢ προπέρσινη. Ἀλλὰ δὲν συγκρίνεται μὲ μιὰ ποὺ ἔγειρε πρὸ δέκα, παραδείγματος χάρη, ἢ πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα κι' οἱ παλιοὶ ζωγράφοι προχώρησαν, κι' ἄλλοι νέοι ἐφάνηκαν, πλῆθος νέοι, ποὺ τοὺς πέρασαν ἢ θὰ τοὺς περάσουν. Ὦ, μακάρι καὶ στὶς ἄλλες Τέχνες, καὶ στὴν Ποίηση, καὶ στὴ Λογοτεχνία, νὰ βλέπαμε τὴν ἴδια πρόοδο! Ἀλλά, δυστυχῶς, αὐτὸ δὲν συμβαίνει. Κανένας νέος ποιητὴς δὲν ξεπέρασε τὸν Παλαμᾶ, τὸν Γρυπάρη, τὸν Μαβίλη. Κανένας νέος διηγηματογράφος δὲν ξεπέρασε τὸν Παπαδιαμάντη, τὸν Βιζυηνό, τὸν Καρκαβίτσα κι' ἄλλους παλιούς. Ἂς τὸ ἐλπίσουμε πιὰ ἀπὸ τὴ γενεὰ τὴ δική σας.

Κι' ἂς γυρίσουμε στὴν Ἔκθεση τοῦ Ζαππείου. Ἀλλὰ πάλι δὲν θὰ μείνουμε πολύ. Γιατὶ ἂν σᾶς μιλοῦσα γιὰ ὅλα τὰ ἔργα ποὺ εἶδα καὶ ποὺ μοῦ ἄρεσαν, θὰ ἐγέμιζα ὅλη αὐτὴ τὴ σελίδα καὶ θὰ περνοῦσα καὶ στὴν ἄλλη. Μὰ καὶ τί νὰ πρωταναφέρω; Ἕνα χιονισμένο τοπίο τοῦ Φωκᾶ; ἑν' ἀνοιξιάτικο τοῦ Βώκου, τοῦ θαυμαστοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου, ποὺ ἀπὸ λογοτέχνης ξεφύτρωσε διαμιᾶς ἔξοχος ζωγράφος; τὴν αὐλὴ μὲ τὶς γριὲς κουτσομπόλες τοῦ Χριστοφῆ; μιὰ προσωπογραφία τοῦ ἑνὸς Λύτρα καμωμένη ἀπὸ τὸν ἄλλον; ἢ τὶς περίφημες βυζαντινὲς ἀπομιμήσεις τοῦ Πελεκάση; ἢ τὸ «Ἐμπρὸς στὸ τζάκι» τῆς Σοφίας Λασκαρίδου; ἢ μερικὰ σκίτσα τοῦ Παπαδημητρίου; ἢ τὰ ζωντανότατα ἔργα τοῦ νέου γλύπτη Ἀλεξανδροπούλου; ἢ . . . . . Ἂς σταματήσω, μὴ σᾶς ζαλίσω καὶ σᾶς, ὅπως ζαλίσθηκα κι' ἐγὼ στὴν Ἔκθεση τοῦ Ζαππείου, ἀφοῦ ἔμεινα δυὸ ὧρες. Κι' ὅμως... θὰ ξαναπάω!

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'. (Συνέχεια)

Τὰ σύννεφα εἶχαν ἀντικατασταθῆ ἀπὸ ἕνα παραπέτασμα ὁμίχλης, ποὺ τὸ ἔσχισε ὁ ἥλιος σχεδὸν μόλις βγῆκε. Ἔτσι τὸ διάστημα καθαρίσθηκε καὶ τότε ὅλα τὰ βλέμματα ἄρχισαν νὰ ἐρευνοῦν τὴ θάλασσα παντοῦ.

Ἀλλὰ πλοῖο πουθενά.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη βγῆκαν κι' οἱ γυναῖκες μὲ τὸν Μπόμπη, ποὺ ἡ μητέρα του τὸν κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι.

Ὁ ἄλμπατρος πηδοῦσε ἀπὸ βράχο σὲ βράχο καὶ κάποτε μακρυνόταν κατὰ τὰ βορεινά, σὰ νὰ τοὺς ἔδειχνε τὸ δρόμο.

Δὲν εἶχαν παρὰ νὰ προγευματίσουν καὶ νὰ τὸν ἀκολουθήσουν.

Ἐφαγαν βιαστικὰ καὶ πρὶν ἀπὸ τὶς ἑπτὰ ἦταν ἕτοιμοι νὰ ξεκινήσουν.

Ἀνάμεσα στοὺς βράχους, ἡ πορεία ἦταν ἀπὸ τὶς πιὸ δύσκολες. Τοὺς μικροὺς τοὺς ὑπερπηδοῦσαν, τοὺς μεγάλους τοὺς τριγύριζαν. Μπροστά, ὁ πλοίαρχος κι' ὁ Τζὼν Μπλὸκ ἔδειχναν τὰ περάματα. Ἀκολουθοῦσαν ὁ Φρὶτς ποὺ βοηθοῦσε τὴν Τζέννυ, ὁ Φραγκίσκος ποὺ βοηθοῦσε τὴν Ντολλ κι' ὁ Τζέϊμς ποὺ βοηθοῦσε τὴ Σουζάνα καὶ τὸν Μπόμπη. Χορτάρι, χῶμα ἢ ἄμμο, τὸ πόδι δὲν ἀπαντοῦσε πουθενά. Ὅλο πέτρα. Κι' ἀπὸ πάνω περνοῦσαν πουλιά, γλάροι κι' ἄλλα θαλασσοπούλια, ποὺ μαζί τους πετοῦσε κάποτε κι' ὁ ἄλμπατρος.

Περπάτησαν ὡς μιὰ ὥρα καὶ μόλις ἔκαμαν μιὰ λεύγα, ὅλο ἀνήφορο. Οὔτε ἡ ὄψη, οὔτε ἡ φύση τοῦ ὀροπεδίου δὲν εἶχαν ἀλλάξει.

Χρειάσθηκε νὰ σταματήσουν, γιὰ νὰ ξεκουρασθοῦν.

Ὁ Φρὶτς ἐπροτίμησε πάλι νὰ τραβήξῃ μπροστὰ μὲ τὸν πλοίαρχο μόνο καὶ μὲ τὸν Τζὼν Μπλόκ. Ἔτσι θὰ γλύτωναν οἱ ἄλλοι ἕναν κόπο ἴσως περιττό.

Ἀλλὰ ἡ πρόταση ἀπορρίφθηκε. Δὲν ἐννοοῦσαν νὰ χωρισθοῦν. Ὅλοι μαζὶ ἤθελαν νὰ φθάσουν ὡς τὴν ἄκρη κι' ὅλοι μαζὶ νὰ ἰδοῦν τὴ θάλασσα,—ἂν θὰ φαινόταν θάλασσα κι' ἀπὸ κεῖ . . .

Ξεκίνησαν πάλι στὶς ἐννιά. Ἡ καταχνιὰ ἐμετρίαζε τὴ λάμψη καὶ τὴ ζέστη τοῦ ἡλιου. Ἀλλοιώτικα θᾶταν ἀδύνατο νὰ σταθοῦν, αὐτὴ τὴν ἐποχή, στὴ ράχη τῆς βραχοσειρᾶς ἐκείνης, ποὺ οἱ ἡλιακὲς ἀκτῖνες τὴν κτυποῦσαν σχεδὸν κάθετες το μεσημέρι.

Ὅσο προχωροῦσαν πρὸς τὰ βορεινά, τὸροπέδιο πλάταινε, ἁπλωνόταν δεξιὰ κι' ἀριστερά. Ἔτσι ἡ θάλασσα δὲν φαινόταν πιά, ὅπως πρωτύτερα. οὔτε ἀπὸ τἀνατολικά, οὔτε ἀπὸ τὰ δυτικά. Ἡ ἴδια μονοτονία τοῦ ἐδάφους ἐξακολουθοῦσε: πέτρες χωρὶς ἴχνος πρασινάδας. Μερικὰ ὑψώματα σχηματιζόνταν ἐδῶ κι' ἐκεῖ.

Κατὰ τὶς ἑνδεκα, οἱ ὁδοιπόροι εἶδαν μπροστά τους ἕνα ὕψωμα, ἕναν κῶνο, ὡς τριακόσια πόδια ψηλό.

— Στὴν κορφὴ ἐκείνη πρέπει νὰ φθάσουμε... εἶπε ἡ Τζέννυ.

— Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ Φρὶτς· κι' ἀπὸ κεῖ - πάνω θὰ ἰδοῦμε πλατύτερο ὁρίζοντα. Ἴσως ὅμως τὸ ἀνέβασμα θὰ εἶναι πολὺ δύσκολο.

Ναί, βέβαια. Μὰ τόση ἦταν ἡ ἐπιθυμία τῶν ναυαγῶν νὰ ἰδοῦν ἐπιτέλους ποῦ τοὺς εἶχε ρίξει ἡ τύχη, ὥστε κανένας δὲν συλλογίσθηκε τὸν κόπο. Ποιὸς ἤξερε ὅμως τὶ καινούργια ἀπογοήτευση τοὺς περίμενε, γιὰ νὰ τοὺς σβύσῃ καὶ τὴν τελευταία ἐλπίδα; . .

Ὁ κῶνος ἀπεῖχε τώρα τρία τέταρτα λεύγας. Ἀλλὰ ἡ πορεία γινόταν ὁλοένα δυσκολώτερη. Ὁ Τζὼν Μπλὸκ πῆρε στὴν ζαγκαλιά του τὸ Μπόμπη. Καὶ καθεμιὰ ἀπὸ τὶς γυναῖκες εἶχε κοντά της ἕναν ἄνδρα, γιὰ νὰ τὴ βοηθῇ στὶς κακοτοπιές.

Στὶς δυὸ μετὰ τὸ μεσημέρι, κατάφεραν ἐπιτέλους νὰ φθάσουν στὴ βάση τοῦ κώνου. Ἐκεῖ ἔπρεπε νἀναπαυθοῦν, γιατὶ χρειάσθηκαν τρεῖς ὁλόκληρες ὧρες γιὰ νὰ κάμουν ἐκεῖνα τὰ τρία τέταρτα τῆς λεύγας!

Ξεκουράσθηκαν ὡς εἴκοσι λεπτὰ κι' ὕστερα ἄρχισαν τὴν ἀνάβαση.

Ὁ πλοίαρχος θὰ προτιμοῦσε νὰ τριγυρίσουν τὸ ὕψωμα ἐκεῖνο. Ὁ γύρος του ὅμως ἦταν ἄβατος. Κι' ἔπειτα δὲν εἶχαν νἀνεβοῦν παρὰ ἕνα ὕψος ἀπὸ τρακόσια πόδια.

Στὴν ἀρχή, ἀνάμεσα στὶς πέτρες, ὅπου μποροῦσαν νὰ πατοῦν, ὑπῆρχαν καὶ μερικὰ χορτάρια γερὰ γιὰ νὰ πιάνουνται. Ἦταν ἡ πρώτη βλάστηση ποὺ ἔβλεπαν.

Σὲ μισὴ ὥρα, ἔφθασαν ὡς τὴ μέση τοῦ κώνου. Ἀλλὰ ἐκεῖ ὁ Φρὶτς, ποὺ πήγαινε μπροστά, ἔβγαλε μιὰ κραυγή:—Ἀ!

Στάθηκαν ὅλοι καὶ τὸν κοίταξαν.

— Τ' εἶν' ἐκεῖνο κεῖ; εἶπε, δείχνοντας τὴν κορυφή.

Ἐκείνη τὴ θέση, πραγματικῶς, ἀνάμεσα στοὺς τελευταίους βράχους τοῦ κώνου, ἦταν φυτεμένο ἕνα μπαστοῦνι, ἕνα ξύλο ψηλὸ πέντ' ἕξη πόδια.

— Μὴν εἶναι κλῶνος δένδρου χωρὶς φύλλα; εἶπε ὁ Φραγκίσκος.

— Ὄχι, δὲν εἶναι κλῶνος, ἀποκρίθηκε ὁ πλοίαρχος Γκούλδ.

— Εἶναι μπαστούνι, ἐβεβαίωσε ὁ Φρὶτς, ὁδοιπορικὸ μπαστούνι, ποὺ κάποιος τὸ ἔστησ' ἐκεῖ-πάνω.

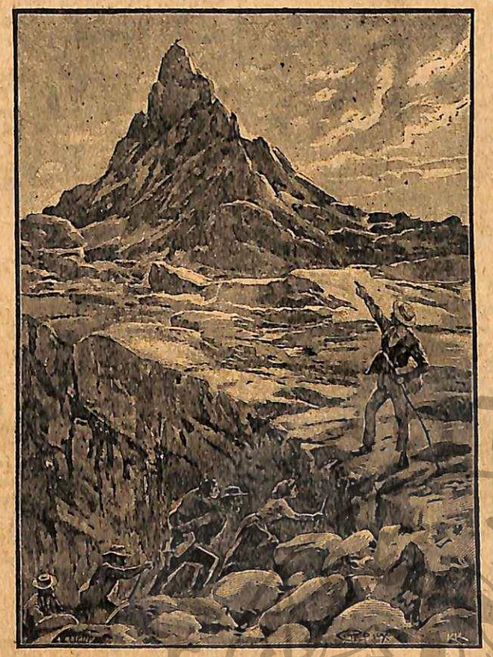

«—Τ' εἶν' ἐκεῖνο κεῖ;» εἶπε ὁ Φρὶτς...» (Σελ.173, στ. 6'.)

— Ἀφοῦ τοῦ ἔβαλε καὶ μιὰ σημαία, συμπλήρωσε ὁ Τζὼν Μπλόκ. Ἡ σημαία ὑπάρχει ἀκόμα!

Σημαία; στὴν κορυφὴ ἐκείνου τοῦ κώνου; . .

Ναί . . . Κι' ἡ αὔρα ἄρχισε νὰ τὴν ξεδιπλώνῃ. Ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἀπόσταση ἐκείνη, δὲν μποροῦσε κανεὶς νὰ διακρίνῃ τὰ χρώματά της.

— Ὥστε ὑπάρχουν κάτοικοι 'ς αὐτὸ τὸ νησί; φώναξε ὁ Φραγκίσκος.

— Βεβαιότατα, κατοικεῖται! ἀποκρίθηκε ἡ Τζέννυ.

— Ἡ κι' ἂν δὲν κατοικεῖται, ἐπρόσθεσε ὁ Φρὶτς, βέβαιο εἶναι πῶς τοῦ ἔκαμαν κατοχή.

— Μὰ ποιὸ εἶναι τελοσπάντων αὐτὸ τὸ νησάκι; ρώτησε ὁ Τζέϊμς Οὐόλστων.

— Ἡ μᾶλλον τί σημαία εἶναι αὐτή; ἐπρόσθεσε ὁ πλοίαρχος Γκούλδ.

— Ἀγγλική!.. φώνοξε ὁ ναύκληρος. Ὁρίστε!.. κόκκινη... μὲ ἁμπὲ στὴ γωνία!..

Ἀλήθεια, ὁ ἀέρας τὴν εἶχε ξεδιπλώσει. Ἦταν ἡ σημαία τῆς Μεγάλης Βρεττανίας.

Καὶ τότε ὥρμησαν ὅλοι, σκαρφαλώνοντας ἀπὸ πέτρα σὲ πέτρα. Ἑκατὸν πενῆντα πόδια τοὺς ἐχώριζαν ἀκόμη ἀπὸ τὴν κορυφή, ἀλλὰ κούραση δὲν αἰσθανόνταν πιά, δὲν σταματοῦσαν οὔτε γιὰ νἀνασαίνουν, κι' ἀνέβαιναν σπρωχνόμενοι ἀπὸ μιὰ δύναμη ὑπεράνθρωπη.

Καὶ βρέθηκαν, πρὶν ἀπὸ τὶς τρεῖς, στὴν κορυφὴ τοῦ κώνου!

Τί ἀπογοήτευση ὅμως δοκίμασαν, ὅταν ἔστρεψαν τὰ βλέμματά τους κατὰ τὸ βορρᾶ!

Μιὰ πυκνὴ ὁμίχλη τοὺς σκέπαζε τὰ πάντα. Ἀδύνατο νὰ διακρίνουν ἂν τὸροπέδιο τελείωνε κεῖ σὲ μιὰ κατακάθετη πλαγιά, ὅπως στὸν ὅρμο τῶν Χελωνῶν, ἢ ἂν ἐξακολουθοῦσε. Ἡ ὁμίχλη ἦταν ἀδιαπέραστη. Κι' ἀπάνω ἀπὸ τὴ ζώνη τῶν ἀτμῶν, ὁ οὐρανὸς φωτιζόταν ἀκόμη ἀπὸ τὶς ἀκτῖνες τοῦ ἡλιου ποὺ ἔκλινε πρὸς τὴ δύση.

Θὰ περίμεναν ἐκεῖ, μακάρι ὡς αὔριο, νὰ διαλυθῇ ἡ ὁμίχλη ἐκείνη καὶ νὰ μπορέσουν νὰ ἰδοῦν τὸ βορεινὸ μέρος τοῦ νησιοῦ.

Ἡ ἀγγλικὴ σημαία ποὺ ἔβλεπαν, τοὺς ἔπειθε πῶς τὸ νησάκι τους ἦταν γνωστό, πῶς εἶχε ὄνομα, πῶς ἦταν σημειωμένο, μὲ πλάτος καὶ μὲ μῆκος, στοὺς ἀγγλικοὺς χάρτες.

Κι' οἱ κανονιὲς ποὺ ἄκουσαν χθές, ποιὸς ξέρει μὴν ἦταν ἀπὸ πλοῖα περαστικά, ποὺ χαιρετοῦσαν ἐκείνη τὴ σημαία; Ἢ ποιὸς ξέρει μὴν ὑπῆρχε κανένα λιμάνι ἀπὸ τἄλλο μέρος, ὅπου πῆγαν τὰ πλοῖα ἐκεῖνα νἀγκυροβολήσουν;..

Αὐτὲς τὶς ὑποθέσεις ἔκαναν, αὐτὲς ἔλεγαν καὶ συζητοῦσαν, περιμένοντας ἀνυπόμονα τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ ἔλαμπε μπροστά τους ἡ ἀλήθεια.

Ἄξαφν' ἀκούσθηκε κραυγὴ πουλιοῦ, συνοδευμένη ἀπὸ δυνατὸ φτερούγισμα.

Ἦταν ὁ ἄλμπατρος τῆς Τζέννυ, ποὺ πετοῦσε τώρ' ἀπάνω ἀπὸ τὴν ὁμίχλη, διευθυνόμενος πρὸς τὰ βορεινά.

Ποῦ πήγαινε τὸ πουλί; Σὲ καμμιὰ ἀκτὴ μακρινή;

Ἡ ἀναχωρησή του ἐπροκάλεσε μελαγχολία, θλίψη.

Ἦταν σὰν ἐγκατάλειψη . . .

Ὡστόσο ἡ ὥρα περνοῦσε κι' οἱ πνοὲς τῆς αὔρας δὲν κατόρθωναν νὰ διαλύσουν τὴν ὁμίχλη, ποὺ ἔφθανε ὡς τὴ βάση τοῦ κώνου. Θὰ νύκτωνε λοιπόν, πρὶν ξεσκεπασθῇ ὁ βορεινὸς ὁρίζοντας;

Ὄχι, κἀθ' ἐλπίδα δὲν εἶχε καθῆ . . .

(Ἕπεται συνέχεια)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Ο ΓΕΡΩ - ΣΠΥΡΟΣ

Στὸ Χιώτικο Τριαντάφυλλο

Μόλις χάραζε. Ξύπνησα ἀπὸ κάτι χτυπήματα ποὺ φαίνουνταν νἄρχουνται ἀπ' τ' ἀντικριὸ πεζοδρόμιο. Σηκώθηκα, μισοντύθηκα κι' ἀνοιξα τὸ παράθυρο. Δὲν γελάστηκα. Στὸ ἀντικρυνὸ πεζοδρόμιο, πλάϊ ἀπ' τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ, ὁ γέρω-Σπύρος κάρφωνε κάτι σανίδια. Ὁ δρόμος ἀκόμα ἔρημος καὶ μόνο κεῖ στὸ βάθος ὁ ὁδοκαθαριστὴς σκούπιζε... Ὁ γέρω Σπύρος ἔπαψε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ κάρφωμα καὶ γύρισε πρὸς τὸ μέρος μου, γιατὶ ἄκουσε τὸν κρότο ποὺ ἔκαναν ἀνοίγοντας τὸ παραθυρόφυλλα. — Καλημέρα γέρω-Σπύρο, τί μαστορεύεις ἐκεῖ πρωὶ-πρωὶ καὶ μοῦ χάλασες τὸ κέφι ; — Ἔ! νά, γυιέ μ', τὶ νὰ κάνω. Εἶδα κι' ἀπόειδα πιὰ καὶ τ' ἀποφάσισα νὰ κάνω κι' ἐγὼ δῶ πέρα μιὰ παράγκα μικρή, νὰ πουλῶ τοῦτα-κεῖνα. Φροῦτα, ζαχαρωτά.... Μιὰ ἐλπίδα γυιέ μ', μιὰ ἐλπίδα...

— Ὡραία ἰδέα, γέρω-Σπύρο, θὰ κάνης καλὴ δουλεια. Ἔτσι μάλιστα, ποὺ ἔχεις καὶ τὸ σκολειὸ δῶ κοντά... — Ναί, γυιέ μ', εἶπα νὰ πάρω κάι καμπόσα μολύβια, κοντύλια, πλάκες, τετράδια, νὰ ὅ,τι χρειάζουνται τὰ παιδιά... — Ναί, ναί, γέρω - Σπύρο, θὰ κάνης χρυσὲς δουλειές. — Μιὰ ἐλπίδα, γυιέ μ', μιὰ ἐλπίδα... Ὕστερα θὰ μὲ βοηθάει λίγο - πολὺ καὶ τ' ἀγγονάκι μου, ὁ Πετράκος... — Τί ; θὰ τὸν βγάλης ἀπ' τὸ σκολειό ; Ἄ! ὄχι γέρω - Σπύρο, δὲν θὰ κάνης καλά...

— Τὶ λές, γυιέ μ';; Νὰ βγάλω τὸν Πετράκο ἀπ' τὸ σκολειό ; Ἐγώ ; Ἤθελα νὰ πῶ πὼς θὰ μένη ἅμα σκολιᾷ δῶ-νὰ πέρα λιγάκι, νὰ πηγαίνω γὼ κάτου νὰ ψουνίζω.... — Ἄ ! ἔτσι μάλιστα ! . . .

— Ἀμ' τὶ νόμισες, γυιέ μ', τὸν Πετράκο νὰ βγάλω ἀπ' τὸ σκολειό ; Ὅσο ζῶ ἐγώ, ὁ Πετράκος μου θὰ πηγαίνη σκολειό. Ἐγὼ θὰ κάνω τὸ χρέος μου. Τὶ μὲ παράγγελνε ἡ μάννα του τὸν καιρὸ ποὺ πέθνησκε ; «Πατέρα, τὸν Πετράκο νὰ τὸν μάθης γράμματα. Πολλά, ὅσα μπορεῖς. Νὰ μὴ μείνη ξόλο ἀπελέκητο σὰν ἐμᾶς καὶ σὰν τὸ συχωρεμένο τὸ μπαμπᾶ του . . .» Ἔ, παιδί μου, μπορῶ τώρα ἐγὼ νὰ μὴν κάνω τὸ στερνὸ θέλημα τῆς θυγατέρας μου ; Ξερὸ ψωμὶ θὰ τρώω, μὰ τὸν Πετράκο μου δὲν τὸν ἀφίνω πίσω στὰ γράμματα. Νὰ γένη κι' αὐτὸς ἄνθρωπος!.. Ἀπὸ τώρα δὰ τὸ βλέπω ποὺ εἶναι λιγάκι ἐξυπνο κι' ἀνοίγει ἡ καρδιά μου, ξανανειώνω !.. Μιὰ ἐλπίδα, γυιέ μ', μιὰ ἐλπίδα '...—"Ενοια σου, γέρω-Σπύρο, ἔννοια σου!... Ὅλα θὰ πᾶνε καλά...Σᾶρίνω τώρα..."Αντε, καλὲς δουλειές !

Ἄνθρωπος

ΑΠΟ ΤΑ «ΠΡΩΤΟΒΡΟΧΙΑ»

ΑΚΟΥ ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΤΟ ΒΡΑΔΥ

Ἄκου τὶ γίνεται τὸ βράδυ.
πέρα στὸ δάσος, στὸ λαγκάδι,
ἄκου τὸ λύκο πῶς οὐρλιάζει
κι' ἡ κουκουβάγια πὼς φωνάζει
καὶ τὴ βροχὴ ἄκου πὼς πέφτει...
τὶ ἄγρια νύχτα γιὰ τὸν κλέφτη!
κι' ἀγέρας ἄγρια σφυρίζει.
στὴ θάλασσα κύματα σκώνει
κι' ἰδὲς ὁ κάμπος πῶς μαυρίζει
κι' ἄκου τὸ ρούλημα τοῦ γκιώνη
ποὺ φτάνει ἀπὸ τὸ λόφο πέρα
καὶ ποὺ γεμίζει τὸν ἀέρα !..

Ἀννίβας

ΤΑ ΚΑΛΑ ΤΗΣ ΒΡΟΧΗΣ

(*Στὸ Θρακικὸν Ἰδεῶδες*)

Τὶς προάλλες, διαβάζοντας τὴ «Διάπλασι», ἀνάμεσα στὰ κομμάτια ποὺστειλαν 'κείνη τὴ 'βδομάδα οἱ φίλοι μας γιὰ τὴ Σελίδα, εἶδα κι' ἕνα μὲ τὸν τίτλο : «Ἡ Θεσσαλονίκη ὅταν βρέχη».

Δὲν ξέρω τώρα, τὶ λεει ὁ φίλος ἢ φίλη μας ποὺστειλε τὸ παραπάνω κομμάτι, ἐγὼ ὅμως λέω πὼς ἡ Θεσσαλονίκη ὅταν βρέχει εἶναι... ἀπελπισία !—Ὅσες φορὲς βγαίνω ἔξω μὲ βροχή, παθαίνω ἕνα σωρὸ ἱστορίες....

Καὶ νὰ τὶ μοῦ συνέβηκε τὴν περασμένη βδομάδα, τὴν Τρίτη. Θὰ εἶταν δυὸ ἢ ὥρα μετὰ τὸ μεσημέρι. Ἀπ' τὸ πρωὶ, ἔβρεχε ἀκατάπαυτα. Μιὰ ψιλὴ-ψιλὴ βροχούλα, ποὺ ἔπεφτε σιγὰ μὲ τὴν ἡσυχία της, λὲς καὶ δὲ θἄπαυε ποτέ! Κι' ἐπειδὴ εἶχε βρέξει καὶ τὴν προηγούμενη νύκτα, οἱ δρόμοι ἦταν στρωμένοι μὲ πυκνὴ λάσπη.

Καθόμουνα κοντὰ στὸ παράθυρο τῆς κάμαράς μου καὶ κεντοῦσα. Σὲ λίγη ὥρα, μὲ φωνάζει ἡ μαμά :—«Βεατρίκη, γλήγορα, παιδί μου, ντύσου νὰ πᾶς στὴν ἀγορά. Πρέπει νὰ πάρης ἐκεῖνο ποὺ εἴπαμε....»

Τί νὰ κάμω ; . .'Ανάγκη ! Σὲ λίγο βρέθηκα ντυμένη καὶ ξεκίνησα.

Ὥσπου νὰ φτάσω στὴ στάση τοῦ τράμ, στὰ παπούτσια μου εἶχαν σχηματισθῆ φυσικὲς γαλότσες . . . ἀπὸ λάσπη !—Περιμένω. Τὰ τράμ, γεμάτα, φορτωμένα. — Περνᾶνε ἕνα... δύο... τρία... οὔτε βελονίτσα δὲ χωροῦσε. — Μὲ χίλια βάσανα κατορθόνω— ἐπὶ τέλους—νὰ μπῶ στὸ τέταρτο.

Ναί, μὰ σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ ποὺ περίμενα, εἶχα ἄλλη φασαρία· μὲ τ' αὐτοκίνητα ! Καθὼς τρέχανε σὰ δαιμονισμένα, μὲ πιτσιλοῦσαν μὲ λάσπες καὶ νερά. Κι' εἶχα μιὰ φούρκα !..

Ἔπειτα ὅμως παρηγορήθηκα γιατὶ δὲν ἤμουνα μονάχη. Κοντά μου στεκότανε μιὰ κυρία μὲ μαῦρο βελουδένιο πανωφόρι. Ἔ, λοιπόν, τῆς τὸ εἶχαν κάνει ἀγνώριστο οἱ λάσπες !.

Τέλος πάντων, φτάσαμε στὴν ἀγορά.—Μπῆκα 'ξένα κατάστημα, ν' ἀγοράσω....ἐκεῖνο ποὺ εἴπαμε (!) καὶ ξαναγύρισα στὴ στάση νὰ πάρω τράμ, γιὰ τὸ σπίτι.

Τὰ ἴδια πάλι. Σκέφτηκα πὼς θὰ περίμενα ἀρκετὴ ὥρα. Ἀ! μὰ τώρα δὲν πρέπει νὰ τὴν πάθω ὅπως στὸν ἐρχομό, συλλογίζουμαι. Κᾶτι πρέπει νὰ γίνει.

Εὐτυχῶς, ἡ σωτηρία ἦταν εὔκολη. Καθὼς στεκόμουνα, πίσω μου ἀκριβῶς, βρισκόταν ἕνα μαγαζάκι ψιλικῶν. Σὰν ἔβλεπα, λοιπόν, ἀπὸ μακριὰ νἄρχεται κανένα αὐτοκίνητο...μέσα στὸ μαγαζάκι ἐγώ!—προσπερνοῦσε τ' αὐτοκίνητο...γύριζα στὴ θέση μου

Αὐτὸ ἔγεινε κάμποσες φορές, ὥσπου μπόρεσα νὰ πάρω τὸ τράμ καὶ νἀρθῶ σπίτι.

Τέτοια παθαίνω ὅσες φορὲς βγαίνω ἔξω μὲ βροχή. Γι' αὐτὸ προτιμῶ νὰ κάθουμαι σπίτι τὶς βροχερὲς μέρες, ἀφοῦ οἱ δρόμοι μας δὲν εἶναι φαρδύτεροι ἢ —τοὐλάχιστο—.. ἀσφαλτοστρωμένοι !

Βεατρίκη

ΗΡΘΕΣ

Τοῦ Ἄριελ

Ἤρθες ! Ἡ τρανοσύνη ποὺ σὲ [ζήταγα,
Ψηλὰ νὰ μοῦ στυλώσῃς τὸ κεφάλι,
Ἡ περηφάνεια,ἡ δύναμη, τ' ἀπό-[κοσμο,
Τὸ θεϊκό, τὸ σίδερο, τ' ἀτσάλι.
Ἤρθες ! Ἐσὺ — πῶς νὰ σὲ πῶ, [χαλκόσφυρο
Γρανίτη, ἐσύ,— καὶ νὰ τὸ μέτω-[πό μου,
Πλατύ, τρανό, τὴν κατοικιὰ σοῦ [ἐτοίμασε.
Ἤρθες ἐσύ — ψυχή, ζωή μου, — [Ἐγὼ μου!

Γιάννης Ἀηδόνης

ΣΥΜΦΕΡΟΝ

—Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ παραστήσω, φίλε μου, πόσο προσέχω τὰ βιβλία ποὺ μοῦ δίνουν· ὅπως μοῦ τὰ δίδουν, ἔτσι καὶ τὰ ἐπιστρέφω· χωρὶς νἄχουν οὔτε τὴν παραμικρὴ σχιματιὰ ἢ μουντζούρα ! Κι' ἔπειτα νἄξερες πόσο μοῦ ἀρέσουν! ἂν εἶχες μερικά...

— Ἔχω· καὶ σοῦ τὰ δίδω.

— Εὐχαριστῶ· τὶ καλὸς ποὺ εἶσαι !

***

—Δὲν ξέρω, φίλε μου τί ἄνθρωπος εἰμ' ἐγώ· δὲν μπορῶ νὰ διαβάσω βιβλίο καὶ νὰ τἀφίσω ὅπως ἦταν· ἢ θὰ τὸ σχίσω, ἢ θὰ τὸ ζαρώσω ἢ θά.....

— Τί λές;! πρὸ πέντ' ἐξ ἡμερῶν μοῦλεγες ἄλλα. Τόσο λοιπὸν ἄλλαξες ἀπὸ τότε ;

— Ὄχι, φίλε μου· ἀλλὰ τότε ἐπρόκειτο νὰ σοῦ ζητήσω βιβλία, τώρα ὅμως πρόκειται νὰ σοῦ τὰ ἐπιστρέψω.

Φιλέρημος

Ο ΜΟΥΣΙΚΟΣ

— Ἄχ, Θεέ μου, γιατὶ τὸν ἔ κανες στραβό ;.. Γιατὶ τόσο σπλαχνα τὸν ἔρριξες 'σ αὐτὸ τ αἰώνιο σκοτάδι ;.. Γιατὶ δὲν τ ἄφησες νὰ ἰδῇ, νὰ χαρῇ κι' ἀπὸ τὸς τὸν κόσμο, ποὺ τώρα τοῦ τ ἔκανες βαρετό ;.. Γιατί, Θεέ μ δὲν τὸν ἄφησες νὰ ἰδῇ τὸ φ τοῦ Ἥλιου ;..

Ὦ! δυστυχισμένε, πόσο σὲ λ πᾶμαι! Σὲ λυπᾶμαι, γιατὶ δὲ γν ρισες ποτέ σου τὴν ἡμέρα... Μ νο τὴ νύχτα ξέρεις καὶ σ' αὐτ ζῇς τὴ μαύρη ζωή σου !..

Ὦ! αὐτὴ δὲν εἶναι ζωή, εἶν Κόλαση! Ν' ἀκοῦς, δυστυχισμέ καὶ νὰ μὴ βλέπῃς... Δὲ θέλε περισσότερο !

Γιὰ κλεῖστε τὰ μάτια σας τὰ χέρια σας καὶ καθῆστε λί ἔτσι... Σὰν περάσουν δυὸ λεπτ θὰ τὰ βγάλετε μ'ἕνα βάρος στ καρδιά σας, γιατὶ νὰ τὰ κλείσ τε, καὶ τότε θὰ σκεφθῆτε τ στραβούς,πόσο δυστυχεῖς εἶνα ποὺ ἴσως καμμιὰ φορὰ νἄχε γελάσει μὲ κανένα ...

Κι' ὅμως αὐτὸς ζῇ !

Ζῇ τὴ ζωὴ ποὺ τοὔδωσε Θεὸς ὥσπου αὐτὸς νὰ τὴν κόψῃ...

Καὶ ξέρετε τί κάνει ; — Ἐγ Μουσικός.

Κι' ὅταν καθήσῃ στὸ πιάνο τ ἢ πιάσῃ τὸ δοξάρι τοῦ βιολι του καὶ εἶσαι κεῖ κοντά του, μ μίζεις πὼς γίνεσαι ἀλαφρός, σ ἀέρας, ἡ ψυχή σου ὑψώνεται σ οὐράνια, μιλᾷς μὲ τὰ ἀστέρια μὲ τοὺς ἀγγέλους ! . . Μαγεμένε οἱ νότες σκορποῦνται γύρω τ καὶ κάνουν νὰ κλαῖνε ὅλα ... Κ παίζει, παίζει διαρκῶς... Ἡ μ γισσα Μουσικὴ τὸν σαγηνεύε τὰ χέρια του πετᾶνε στὰ κόκκα τοῦ πιάνου, καὶ τὸ δοξάρι τ μαγεμμένου βιολιοῦ χύνει γλυκο τόνους, λυπητερούς, παίζει μὲ τ δυστυχία του... Κι' ὅταν παύσ δυὸ μεγάλα δάκρυα, σὰν διαμ τια, κυλᾶνε ἀπ' τὰ σκοτεινὰ τ μάτια στὰ χλωμὰ μάγουλά του... Κυλᾶνε . . . Δυστυχισμένε ! . .

Μεγάλη Ἰδέ

ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

Γ.—Ὁ Β. εἶναι μασκαρᾶς !
Κ.—Γιατί ;
Γ.—Γιατὶ ὅλο *μᾶς σκαρώνει* δου λειές.
Κ.— !!! ;;;

Σβέντζ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Δασκάλα: —Δὲν ἔμαθες ἀ κόμα τὸ ἐνεργητικὸ καὶ τὸ παθη τικό; Νά, παιδί μου: Ἐγὼ κτυπ αὐτὸς τί παθαίνει;

Ἡ μικρὴ Κατίνα:—Κλαίει.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φάου

***

—Φωφώ, ποιὸ εἶναι βαρύτερο μιὰ ὀκᾶ μαλλὶ ἢ μιὰ ὀκᾶ σίδερο

—Ἄχ, κουτὲ Μίμη ! Μὰ δὲν ξ ρεις πὼς τὸ σίδερο εἶναι βαρύτε ρο ἀπὸ τὸ μαλλί ;

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Δοξασμ. Κρητικόπουλ

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879—1893) τοῦ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑ ξῆς ὀκτώ : 5ος, 7ος, 12ος, 14ος, ος, 19ος, 20ός, καὶ 21ος. Ἑ στος τόμος ***δραχ. 5***, ταχυδρο κῶς δὲ ἀποστελλόμενος ***δραχ. 5.30*** διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ ***δρ. 5,60*** διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894—1920) πάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τό μοι, 27 ἐν ὅλῳ.—Ἕκαστος τόμος ράφος ***δρ. 16*** καὶ ραμμένος ***δρ. 13***. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου μου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τι ς : Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν λεπτὰ ***50*** ὁ ἄρραφος καὶ δρ.***1,50*** ὁ ραμ μένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. ***1,50*** εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, 26 Ἀπριλίου 1921

Στερεότυπον : Δὲν ἀπαντῶ εἰς ἐρωτήσεις καὶ ἀπορίας, ποῦ εὔκολα βρίσκει καθένας τὴν ἀπάντησιν καὶ τὴν λύσιν στὸν« Ὀδηγὸν τοῦ Συνδρομητοῦ», ἅμα τὸν διαβάσῃ προσεκτικά.(Ἴδε φυλ.1 - 3.)

ΑΥΤΟ τὸ φύλλο θὰ τὸ λάβετε Πρω ταγιάτικα.Πὼς ἤθελα νὰ σᾶς ἔστελνα ζῆ κι' ἀπὸ ἕνα λουλούδι,γιὰ τὸ καλό!.. ταγορεύεμαι ὅμως μὲ τὴν ἰδέα πὼ λουλούδι αὐτὸ — κι' ἂν εἶχα, κι' ἂν ρουσα νὰ σᾶς στείλω, — θὰ τὸ λα βατε μαραμένο, ξερό. Ἐνῷ τἄλλα σᾶς στέλνω ὁλοχρονίς . . . ἄ, αὐτὰ μαραίνουνται ποτέ..

Ἐλησμόνησα νὰ σᾶς πῶ τὴν ἄλλη φορά, ὅτι ἡ ἔκδοσις τῶν «***Ἀπάντων***» Γρηγορίου Ξενοπούλου θἀρχίση ἀπὸ πο τὸ ἔτος, καὶ ὅτι ἐντὸς τοῦ 1921 ἐκδοθοῦν,—ἐκτὸς τῆς «Λάουρας» ποὺ θὰ βῇ στὸ ἴδιο σχῆμα τῶν «Ἀπάντων»—τὰ ἑξῆς : Ὁ Γ' τόμος τοῦ «Θεαγένους», τὸ μυθιστόρημα «Ἀφροδίτη» καὶ τὸ πρῶτο βιβλίο τῆς Σειρᾶς «Στάχτες καὶ Παπαροῦνες» μὲ κριτικὲς μελέτες καὶ ποικίλα ἄρθρα. Περισσότερες πληροφορίες βρίσκονται στὴν Ἀγγελία, ποὺ τὴ λαβαίνει δωρεὰν ὁποιος στείλῃ μου κ. Ξενόπουλο τὴ διεύθυσή του.

Μὲ μεγάλη μου χαρὰ μαθαίνω, ὅτι ἡ παλιά μου φίλη Μαριέττα Ε. Γιανναρόπουλου, στὴ Ζάκυνθο, τυπώνει ὁλοένα καὶ βιβλίο, τὴν «Ποιητικὴ Τέχνη» τοῦ Ἀριστοτέλους, κατὰ μετάφραση πιστή, μὲ τὸ δυὸ Ἐπιστολὲς ποὺ ἀπευθύνονται στὸν Αὔγουστο καὶ στὸν Ἰούλιο Φλῶρον τὴν ἐκτενῆ βιογραφ'α τοῦ Ὁρατίου,μὲ ἕνα λόγο, καὶ μὲ πλῆθος σημειώσεων, ποὺ περνᾶ ὅλη ἡ Ρωμαϊκὴ ζωὴ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Νὰ ἕνα βιβλίο γιὰ κάθε ἀπτυγμένο ἄνθρωπο, καὶ προπάντων γιὰ μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου, φοιτητὰς τῆς Φιλολογίας, λογίους κτλ. Θὰ τὸ σὲ κανένα μῆνα, θὰ ἔχῃ 300 σελίδες στὸ σχῆμα τῶν «Φοιτητῶν» καὶ θὰ τιμᾶται δρ. 6 (καὶ μὲ τὰ ταχυδρομικὰ 6,50.) Ὅποιος θέλει, μπορεῖ νὰ κάνῃ τὴν παραγγελία εἴτε σὲ μένα, εἴτε καὶ ἀπευθείας πρὸς τὴν δ. Μαριέττα Γιαννοπούλου, Ζάκυνθον.

Μέλλων Συγγραφεῦ, ἔδωσα τὸ γράμμα σου στὸν κ. Φαΐδωνα, ὁ ὁποῖος σοῦ ἀπαντᾷ. Φιλοσοφία λέγεται ἡ γενικὴ ἐκείνη ἐπιστήμη ποὺ ἐξετάζει τὰ ὄντα, τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ αἴτια. Ἀλλὰ κάθε ἐπιστήμη ἔχει χωριστὰ τὴ φιλοσοφία της, (Φιλοσοφία τοῦ Δικαίου, Φιλοσοφία τῆς Ἱστορίας κτλ.) Φιλολογία δὲ λέγεται ἡ Ἐπιστήμη ποὺ ἐξετάζει τὰ λογοτεχνικὰ ἔργα ὑπὸ ἔποψιν γλώσσης, γραμματικῆς κτλ. Αὐτοί, ἐννοεῖς, εἶναι οἱ γενικώτατοι ὁρισμοί. Γιὰ λεπτομέρειες δὲν ὑπάρχει τόπος. Ἐσὺ ὅμως, μὲ τὴ βοήθεια αὐτῶν τῶν ὁρισμῶν, μπορεῖς τώρα νὰ σκεφθῆς καλύτερα καὶ νὰ δώσῃς στὸ φίλο σου τὴν ἀπάντησιν ποὺ περιμένει.

Τὸ *Ἀγοροκόριτσο,* ποὺ δὲν παύει νὰ μοῦ ἐγγράφῃ συνδρομητάς,—ἄλλους τρεῖς μοῦ ἔστειλε μ' ἀ.τὸ τὸ γράμμα, —μοῦ γράφει : «Μ' ε'χαριστεῖς γιὰ τὸ ξεσπάθωμα· μὰ πρέπει νὰ ξέρῃς πὼς τότε μόνο θὰ εἶμαι εὐχαριστημένη, ὅταν θὰ συμπληρώσω τὸν σεβαστὸ ἀριθμὸ συνδρομητῶν ποὺ ἔχω κατὰ νοῦν. Γιατὶ εἶσαι ἕνα μοναδικὸ περιοδικό, ποὺ κάθε σπίτι πρέπει νὰ τὸ λαμβάνῃ.» Πὼς νὰ μὴν εἶμαι κι' ἐγὼ ευχαριστημένη, ὅταν βλέπω τόση ἀγάπη καὶ τόσο ζῆλο γιὰ τὴ διάδοσή μου ;

Ὁ *Ζέφυρος* μοῦ διηγεῖται τὰ ἑξῆς: Μιὰ μέρα, στὸ Γυμνάσιο, ἕνας καθηγητὴς τὸν ἔπτασε νὰ ἔχῃ μερικὰ φυλλάδιά μου. Τοῦ τὰ πῆρε, ἀλλ' ἅμα εἶδε τὸν τίτλο, τοῦ τὰ ἐπέστρεψε. Τότε ἕνας ἄλλος μαθητὴς τὸν ρώτησε : «Γιατὶ ἐμένα προχθὲς μοῦ σχίσατε τὰ φυλλάδια μου, ἐνῷ αὐτοῦνοῦ τοῦ τὰ δίδετε πίσω ;» Κι' ὁ καθηγητὴς ἀποκρίθηκε : «Γιατὶ τὰ δικά σου ἦταν Νὰτ Πίγκερτων, ἐνῷ αὐτὰ εἶναι «Διάπασις τῶν Παίδων», διδακτικὴ σὰν τὸ μάθημα. Ἀπὸ τὴ Διάπασμ μαθαίνει κανεὶς πολλά.Ἐνῷ ἀπὸ τὸν Νὰτ Πίγκερτων τί θὰ μάθῃ ; Τὶς διαβολιές ;». Ἀλλὰ τὸ ἐπεισόδιο εἶχε καὶ συνέχεια : Ἀπ' αὐτὸ ἔλαβε ἀφορμὴν ὁ Γυμνασιάρχης κι' ἔκαμε 'ς δλους τοὺς μαθητὰς μιὰ σύσταση : «Ὅταν θέλουν νὰ ἐγγραφοῦν εἰς περιοδικόν, νὰ προτιμοῦν τὴν Διάπλασιν, τὸ διδακτικώτερον πάντων!» Ευχαριστῶ πολὺ τὸν κ. Γυμνασιάρχη καὶ τὸν κ. καθηγητή, ἀλλὰ καὶ τὸν *Ζέφυρο* ποὺ ἔγεινε αἰτία.

Φαληρικὴ Αὔρα, σ' ἐν!γραψα στὴν Καντσ.νέττα τοῦ Ρεμῆ. Χαίρω ποὺ κοίταξες πρῶτα τὰ μαθηματά σου καὶ κατόρθωσες νἀναπληρώσῃς τὰς ἐλλείψεις σου,ἐξ αἰτίας τῆς ἀρρώστειας. Σοῦ εὕχομαι νὰ πάρῃς τοὺς καλύτερους βαθμοὺς καὶ νὰ μὴν ξ ναρρωστήσῃς ποτέ. Ὅσο γιὰ τὰ καθήκοντα τοῦ «ἀντιπροσώπου», κι' ἐγὼ δεν τὰ ξέρω καλὰ - καλά, γιατὶ οἱ Μικροὶ Σύλλογοι ἐργάζονται μονάχοι τους. Μποροῦσες ὅμως νὰ ρωτήσῃς τὸ διαπλασόπουλο ποὺ σοῦ ἐπρότεινε τὴν ἀντιπροσωπεία.

Τὸ *Κορφιατόπουλο* μοῦ γράφει : «Μιὰ μέρα, ἕνας φίλος μου μὲ κάλεσε στὸ σπίτι του.—"Ελα, μοῦ εἶπε, ἔχουμε *Διαπλασσαλόνι.*—Στὴν ἀρχὴ δὲν καταλαβα καλά, οὔτε ὁ φίλος μου εἶχε καὶ ὁ νὰ μοῦ ἐξηγήσῃ, γιατὶ ἔτρεχε νὰ προσκαλέσῃ κι' ἄλλους. Ἀλλ' ἅμα πῆγα στὸ σπίτι του, κατάλαβα τὶ εἶναι τὸ *Διαπλασσαλόνι :* Τὰ περισσότερα παιδιὰ ἦταν διαπλασόπουλα κι' ὅλο μιλοῦσαν γιὰ σένα, εἴτε μεταξύ τους, εἴτε στὰ ἄλλα, ποὺ δὲν ἦταν συνδρομηταί, γιὰ νὰ σὲ συστήσουν». Αὐτὸ λοιπὸν λέγεται «Διαπλασσαλόνι». Δὲν τὤξερα κι' ἐγώ !

Ματωμένο Χρυσάνθεμο, πολὺ μ' ευχαρίστησε τὸ γράμμα σου. Φυσικά, ὅταν ὁ καθηγητής σας εἶναι ἄνθρωπος «μὲ νέες ἰδέες, δημοτικιστὴς καὶ καθόλου μαλλιαρός», δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ σᾶς πῇ,—ἀφοῦ μάλιστα τὸν ρωτήσατε,—τὰ ὡραῖα λόγια ποὺ σᾶς εἶπε γιὰ τὴ Νεοελληνικὴ Λογοτεχνία καὶ νὰ σᾶς συστήσῃ νὰ προτιμᾶτε ἀπὸ τοὺς ξένους τὸν Παλαμᾶ καὶ τὸν Ξενόπουλο. Περιττὸ νὰ σοῦ πῶ τώρα πόσο μὲ συγκίνησαν καὶ τὰ τόσα ἐπαινετικὰ ποὺ σᾶς εἶπε γιὰ μένν. Ἀμὲ ἡ προθυμία τοῦ καλοῦ σου πατέρα, νὰ σοῦ δώσῃ ἀπὸ τώρα τὴ συνδρομὴ τοῦ 1922 ; Μπορεῖς νὰ μοῦ στείλῃς τὸ χαρτονόμισμα μέσα σὲ γράμμα συστημένο.

Ἔλαβα καὶ τὸ 1ο ἀριθμὸ τοῦ «Κόσμου τῆς Διαπλάσεως», ἐφημερίδος τοῦ ὁμωνύμου Συλλόγου.Κι' ευχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς ευχὲς ποὺ μοῦ στέλνει ὁ Σύλλογος γιὰ τὸ Πάσχα. Ἀντεύχομαι.

Σ' ευχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον, *Ἀνθὲ Δάφνης.* Ἀλλ' ἀπ' αὐτὰ ποὺ λές, τώρα δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ τίποτα. Ἀργότερα λογαριάζω νἀνασυστήσω τὴ Βιβλιοθήκη μου, νἀνατυπώσω τὰ ἐξαντλημένα μυθιστορήματα, — προπάντων τὴν περίφημη ἐκείνη «Ἀνθούλα»,—καὶ νὰ ἐκδώσω νέα, Ἑλληζω νὰ γίνουν ἀρκετοὶ συνδρομηταὶ γιὰ νὰ καλύπτωνται τὰ ἔξοδα, ποὺ τώρα εἶναι μεγάλα. Τὸ κυριώτερο ἔργο τοῦ Ν. Πολίτη εἶναι «Μελέται περὶ τοῦ βίου τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων». Ἐκεῖ θὰ βρῇς τὴ λαϊκὴ μυθολογία.

Μικρούλα Τραλαλά, σ' ευχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα. Ἀμέσως ἔστειλα τὰ φύλλα στὴν καινουργια μου φίλη ποὺ τὴν χαιρετῶ. Τί ; μόνο τρία ἔχεις στείλῃ ὡς τώρα καὶ παραπονιέσαι : Τὶ νὰ ποῦν ἄλλοι ποὺ ἔχουν στείλει δεκατρία καὶ δὲν εἶδαν ἀκόμη κανένα ; Ἄ, ἐδῶ χρειάζεται ἐπιμονὴ κι' ὑπομονή.

Νύμφη τοῦ Κιθαιρῶνος, κι' ἐγὼ χάρηκα πολὺ ποὺ σ' ἐγνώρισα. Μοῦ γράφεις ὅτι δυὸ πράγματα ἐξημερώνουν ἕνα παιδί : Ἡ Μουσικὴ καὶ ἡ Διάπλασις. Κι' αὐτὸ ὑστερ' ἀπὸ τὴν π ριγραφὴ τῆς γερῆς πάλης, ποὺ κάνετε σὺ κι' ὁ ἀδελφός σου, ποιὸς νὰ πρωτοπάρῃ τὸ φύλλο. Καὶ θυμήθηκα μιὰ γελοιογραφία ποὺ εἶδα κάποτε : Δυὸ μουστικοὶ χτυπιοῦνται μὲ τὰ ὄργανά τους. Κι' ἀπὸ κάτω : « Ἡ Μουσικὴ ἐξημερώνει». Τὸ συμπέρασμα : νὰ μὴ μαλώνετε, νὰ συνεννοῆσθε, νὰ συμβιβάζεσθε, γιὰ νὰ μπορῶ κι' ἐγὼ νὰ λέω, πὼς σᾶς ἐξημερώνω . . .

Σμαραγδένια, Χρυσαυγή, Μεσημβρινὲ Ἀστήρ, Ταξειδιώτισσα Ἑλληνίς, Ἀνατέλλουσα Δόξα, Ναυτόπουλο τῆς Θήρας, Ἰδεώδης Πυργιωτοπούλα, Πεταχτὸ Ναυτάκι, μὲ καταγοήτευσαν τὰ πρῶτα σας γράμματα. Ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ γράφετε συχνά.

Μὲ πολλὴ μου ευχαρίστηση ἐδιάβασα τὸ βιβλιαράκι ποὺ ἐξέδωσε στὴ Ρόδο ὁ κ. Γεράσιμος Δ. Δρακίδης, παλαιὸς καὶ αὐ ὸς συνδρομητὴς μου (ὁ ἀλησμόνητος *Κολοσσὸς τῆς Ρόδου.*) Εἶναι ὡραιότατο ἱστορικὸ πόνημα περὶ τοῦ Νεομάρτυρος Κωνσταντίνου τοῦ Ὑδραίου.

Ὡραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα καὶ οἱ ἑξῆς : *Πικροδάφνη, Ματωμένη Πορφύρα, Παντοχοῦ Παρών, Παρβάτη, Ἑστιάλοφη, Ἀθάνατος Τσολιᾶς Ἀφελὴς Γυμνασιόπαις, Ρήγισσα Τραγή, Παιδὶ τοῦ Μέλλοντος, Πύνιος Ἀμαθής, Μικρὸς Μετανάστης, Πτερωτὴ Καρδιά, Φρουρὸς τοῦ Δικαίου* καὶ *Λαγνοστεφανωμένη Κυανόλευκος.*—Ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς ευχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλά των λόγια, ευχές, ὑποσχέσεις καὶ ξεσταθώματα.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα ἔλοβα τὰ ἑξῆς : «Λόγο: μεγάλων ἀνδρῶν» — «Ἀπὸ τὴν ἀλληλογραφία μου»—«Ἐνῷ φεύγεις».—«Μ. Μυστικὰ διὰ Ψευδωνύμων».—«Μερικὰ ψευδώνυμα»,— «Βασιλεὺς συνεργὸς κλοπῆς».— «Ἀγέρες». —«Ὁ Γυρισμός». — «Λαμπρή» κτλ. — «Πρωτομαγιά». — «Οὐ Ἀνυπόμονους». — «Στὰ λόγια τῆς καμπάνας» κτλ.—«Δί Λαζα

Ἡλιοστάλαχτη—ὁ *Κόκκινος Φάρος* μὲ *Ἀρχηγὸν τῆς Φυλῆς, Μυστηρ. Ὑπνωτίστριαν, Αἴμ.: Χώβ, Νεφέλην, Καμέλιαν, Ἀνεμώνην, Ζαΐραν, Κατεργαρούλαν*—ὁ *Ἀετιδεὺς* μὲ *Καστανὴν Πριγκήπισσαν, Σίβυλλαν, Σέρλοκ Χόλμς*—ὁ *Ἐλευθερωτὴς τῆς Πατρίδος* μὲ *Πεπαρηθ. Ἀκτήν, Γελασφὴν Χιωτοπούλαν, Μυστηρ. Ὑπνωτίστριαν*—ἡ *Ταξειδιώτισσα Ἑλληνὶς* μὲ *Ἥβην*—τὸ *Τραγοῦδι τῆς Ἑνώσεως* μὲ *Γνησίαν Κρητικοπούλαν, Ὀχρὰν Ὀνειροπόλον, Μονάκριβην, Βεατρίκην, Καπνόν, Ἐλπιδοφόραν, Τριανταφυλλένιαν, Ἄγγελον Εἰρήνης*—ἡ *Πανελλήνιος Ἐλπὶς* μὲ *Νέδωνα, Νιαγάραν.*

Ἡ ***Διάπλασις ἀσπάζεται*** τοὺς φίλους της: *Ἀλτρουΐστριαν* (ναί, πολὺ γρήγορα·) *Ἐλευθερωτὴν τῆς Πατρίδος* (τὸ ἴδιο εἶναι κι' ἄμα τἄκουσες νὰ τὸ διηγοῦνται· σὰ διασκευή·) *Σιδηρόπ.* (πρῶτον δὲν εἶναι ἔργο σου, ἀλλὰ παλιὸς Γρῖφος γνωστότατος· δεύτερο, τώρα δὲν δέχομαι ἀσκήσεις·) *Ἀετιδέα* (σὲ κάθε τετράδιο πρέπει νὰ ἐσωκλείνης 15 λεπτά·) *Γαλανόλευκη Σημαία* (καθ' ὅσον θυμοῦμαι, ἦταν καλά· ὥστε μόνον ὁ κλῆρος φταίει· ἀλλὰ... ποιὸν νὰ πρωτοευχαριστήσῃ κι' αὐτός, ἔτσι τυφλὸς μάλιστα ποὺ εἶναι;) *Νεράϊδαν* (τὰ ἔστειλα·) *Κολύβριον* (δὲν θυμοῦμαι· ἀλλὰ κι' ἂν δὲν ἐνεκρίθη κανέν, δὲν εἶναι λόγος νὰ μὴ στείλῃς κι' ἄλλα· ἀπεναντίας μάλιστα!) *Σατανᾶν* (νὰ ἰδοῦμε λοιπόν· ἔχει ὁ Θεὸς καὶ γιὰ ἕνα Σατανᾶ;) *Ἀδιαφορητὴν* (ναί, ἐννοῶ τὸ καμάρι σου· ἔστειλα 8 τετράδια κι' ευχαριστῶ πολύ·) *Ἔμμ. Καπετανάκην* (χαμένοι κόποι! τὸν Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ νὰ διαβάσῃς·) *Δῆμον Πόνην* (τί τρέχει; τίποτα! ὅλον αὐτὸ τὸν καιρό, δὲν σ' ευνόησε ὁ κλῆρος· αὐτὸ ἦταν· μπᾶ! ἔβαλες πολιτικά; μὲ γειά!) *Κορφιατόπουλο* καὶ *Σα* (ευχαριστῶ σας γιὰ τὰ καλὰ λόγια·) *Πρίγκηπα τῆς Οὐαλίας* (ἔστειλα τὶς δυὸ δραχμές σου στὴν Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἔρανου, γιατὶ ἐγὼ ἀδυνατῶ νὰνοίξω στήλη εισφορῶν· θὰ χρειαζόταν ἐργασία ποὺ δὲν θὰ τὴν ἐπρόφθανα· ἄλλως τε παντοῦ ὑπάρχουν Ἐπιτροπαὶ καὶ καθένας μπορεῖ νὰ εισφέρῃ τὸν ὀβολόν του·) *Μικρὸν Ποιητὴν* (τὸ δικαίωμα τῆς ἐγκρίσεως ψευδωνύμου εἶναι 2 δρ.) *Λαρισσαϊκὸ Ἀγκαθάκι* (ἀφοῦ ἦταν ἀπὸ τὰ πολλὰ μαθήματα, δὲν πειράζει· καλῶς νὰ ἔλθετε, σὲ περιμένω·) *Φιλελεύθερον Ἕλληνα* (τί νὰ γίνῃ! ἔτσι ἔμαθαν κι' αὐτοὶ οἱ δυστυχεῖς, νὰ θεωροῦν τὴ γλῶσσα τους βάρβαρη!) *Μαντεῖον τῶν Δελφῶν* (ευχαριστῶ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα·) *Θρακικὸν Ἰδεῶδες* (τί λές! γίνονται τέτοια λάθη ἀπὸ δοκίμους συγγραφεῖς, ποὺ προσέχουν καὶ τὴν παραμικρότερη λεπτομέρεια; οἱ γάμοι συνήθως γίνονται κατὰ τὸ δόγμα τοῦ γαμβροῦ, φαίνεται δὲ ὅτι ὁ γαμβρὸς τῆς Ἑλλάς ἦταν ὀρθόδοξος, ὅπως καὶ ὁ κ. Σάντρης, ὁ πατέρας τῆς Φωτεινῆς τοῦ «Κόκκινου Βράχου»· βέβαια θὰ χρειάσθηκαν διατυπώσεις· ἴσως. ἔγεινε καὶ δεύτερη τελετὴ κατὰ τὸ δυτικὸ δόγμα· ἄλλ' αὐτά, ἄσχετα μὲ τὴ διήγηση, ἦταν περιττὰ νὰ ἐκτεθοῦν·) *Ἀγαθὸν Διάβολον* (ἔστειλα, ἂν καὶ δὲν ἔλαβα συστημένη·) Σύλλογον «*Πηνειὸν*» (δὲν μπορῶ νὰπαγορεύσω τίποτε· συνιστῶ μόνον καὶ εὔχομαι ὁμόνοιαν, εἰρήνην, ἀγάπην, μεταξὺ ὅλων τῶν Μικρῶν Συλλόγων, ποὺ ἐργάζονται διὰ τὸν ἴδιον σκοπόν·) *Πειραϊκὸ Διαβολάκι* (ἂν μπορῆτε, κάμετέ τ' ἐγὼ δὲν ἀναχατεύομαι·) *Φάουστ* (πολὺ ὡραῖα, εὖγε!) *Πηλέα* (ἔστειλα· τὸ ἴδιο ψευδώνυμο εἶχε πέρσυ ἄλλος·) *Νηρηΐδα* (ευχαριστῶ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα·) Σύλλογον «*Ἐλπίδα*» (θὰ παρακαλέσω τὸν Γ. Λ. νὰ μὴν ἀντενεργῇ, ἀφοῦ διὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν ἐργάζεσθε ὅλοι· γιὰ τὰ ψευδώνυμα ποὺ ἔγειταν γνωστά, τί πειράζει; τόσο τὸ καλύτερο!) *Κεφαλλωνιτοπούλαν* (ναί, τὰ ἔλαβα· σὲ ἁπλὸ χαρτὶ βέβαια·) *Κλεφτόπουλο τοῦ 21* (ἔχει καλῶς·) *Ρόδον τῆς Ρόδου, Νενέλλαν Δ. Βρατσάνου, Χάνι τῆς Γραβιᾶς, Ἐλεύθερην Μικρασίαν* κτλ. κτλ.

Σὲρ Ραβεγγάρ, Πολυξένην Βούλτ, Οὐράνιον Θόλον (ἔλαβα, ευχαριστῶ.)

Βασ. Σπανόν, Νύμφην τοῦ Δάσους, Κόκκινον Φάρον, Ἀλεποχωρίτην, Παράσχον Μαρμ., Ξενιτεμ. Κορφιατοπούλαν, Λευκὸ Ἀραπάκι (ἔστειλα.)

Εἰς ὅσους ἐπιστολὰς ἔ ἀβα μετὰ τὴν *25ην Ἀπριλίου*, θὰπαντήσω εἰς τὸ προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 194ου Διαγωνισμοῦ λύσεων. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 1ης Ἰουλίου ἀλλὰ καὶ πέραν τῆς προθεσμίας ταύτης ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν ἀκόμη δημοσιευθῆ, ὅπως καὶ τῶν προηγουμένων φυλλαδίων].

327. Δεξίγριφος

Ζῶον ἄγριο ἂν ἑνώσῃς
Μ' ἕνα μάντη ξακουστόν,
Βασιλέα θὰ φανερώσῃς
Τῶν ἀρχαίων Σπαρτιατῶν.

Ἐστάλη ἀπὸ τὸ Δοξασμ. Κρητικόπουλο

328. Λογοπαικτικὸς Δεξίγριφος

Ἂν ὑπὸ δεῖ τὸ σῖγμα
Μὲ τέχνη προσαρμόσῃ,
Τὰ ἔξοδά του ὁ λύτης
Μεγάλως θὰ ἐλαττώσῃ:
Γιὰ κάλτσες, γιὰ παπούτσια,
Λεπτὸ πιὰ δὲν θὰ δώσῃ!

Ἐστάλη ἀπὸ τὴ Γαλανόλ. Σημαία

329. Διπλοῦς Στοιχειόγριφος

Ποταμὸς τῆς Κιλικίας
Ἂν τὴ μέση του ἀλλάξῃ,
Παρευθὺς ἕνα ὡραῖο
Πουλὶ ἄσπρο θὰ πετάξῃ.
Μ' ἂν καὶ τὸ πουλὶ τ' ὡραῖο
Μεταβάλῃ μόνο μέση,
Μικρὴ νῆσο στὸ Αἰγαῖο
Θὰ τὸ ἰδῆς νὰποτελέσε.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Νεφέλης

330. Μεταγραμματισμὸς

Εἶμ' ἕνα ὤμορφο νησί,
Ποὺ βγάζει καὶ καλὸ κρασί.
Ἂν μοῦ ἀλλάξῃς τὸ λαιμό,
Γίνομαι ζῶο στὸ δρυμό.

Ἐστάλη ὑπο Γεωργίου Πετούση

331. Τρίγωνον

* * * * * = Τιτάν.
* * * * = Ἀντωνυμία.
* * * = Ἄνθος.
* * = Ἀντωνυμία.
* = Σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ἐστάλη ὑπὸ Ὀδυσ. Β. Καραμανώλη

332. Ἐπιγραφή

Ι Σ Ο Α
Τ Υ Ν Ι
Ι Ν Σ Ο

Ἓν ὄνομα ἱστορικόν.

Ἐστάλη ὑπὸ Εὐανθ. Τσαπαλήρα

333-337. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

βοή, ἄσμα, αἶνος, πεῖνα, εἷς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πάντα Ἴδιος

338. Ἀκροστιχὶς ἐξ ἀντιθέτων

Τάρχικὰ τῶν ἀντιθέτων τῶν κάτωθι λέξεων ἀποτελοῦν διάσημον Ρωμαῖον:

Ζημία, ἀλλότριος, ἄκαρπος, στενός, χαλεπόν, ἄσχημος, παράνομος,

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀπελευθ. Μικρασιάτ.

339. Φωνηεντόλιπον

* - ρς - κτκτ;

Ἐστάλη ὑπὸ Γρηγορίου τοῦ Ε.

340. Γρῖφος.

πα πα χα χα
εχ Ρᾶ εχ Ρᾶ
πα πα χα χα
πα χα

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Σαρδαναπάλου

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

341. Énigme

Usurier ou vampire,
horrible en son coin sombre,
Elle suce le sang
de victimes sans nombre,
Qui s'accrochent d'une aile
à l'infâme filet.
Quel est ce monstre affreux?
devinez, s'il vous plaît!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἄρεως

342. Rébus

ha
1 E plus SS P ré
E que

Ἐστάλη ὑπὸ τ. Ξανθῆς Ἑλληνοπούλας

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλλου 8

110. Σαμάρεια (σά, Μαρία.)—111. Ἀφασία (α, φᾶ. σῖ, α.)—112. Πήλιος - ἥλιος.—113. Τροία (τρία).

114. ΠΩΛΟΣ
ΠΟΛΟΣ
ΓΕΡΩΝ
ΛΟΧΟΣ
ΣΟΛΩΝ

115. 4+8: 3×10—40=0.—116. ΛΙΒΙΟΣ (ἶβις, βίος, ὄλβος, Σόλοι.) 117—121.

Διὰ τοῦ ΦΑ: *Φάων, φαιός, φανός, φακός, ὀρφανός.* — 122. ΠΡΑΣΙΝΟΝ - ΚΙΤΡΙΝΟΝ (ΠόΚερ ἢ ΠιΚέτο, ΡοΙα, ΆλΤήρ, ΣέΡραι, Ἰλισσός, ΝΐΝος, Ὀπὸς, ΝάΝος.)—123-124. 1. Λέγε εἰδώς. 2. Ἴδια φύλασσε.—125. Ἐπισφαλὴς ἡ προπέτεια (ἐπὶ σφαλεῖς ἢ πρὸ πέτα α.)—126. Livre - lire.

Ἐξεδόθη:

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΛΑΟΥΡΑ

Μυθιστόρημα

Ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς παλαιᾶς ἑπτανησιακῆς ἀριστοκρατίας. Πολυτελὲς τόμος, ὀγκώδης, ἀπὸ 350 σελίδας, σὲ λαμπρὸ χαρτί.—Hors texte *ἡ εἰκὼν τοῦ συγγραφέως, τσιγγογραφία ἀπὸ νεώτατον σκίτσο τοῦ κ.* ***Μ. Ματσάκη.***

Τιμᾶται δρ. 7

Καὶ ταχυδρομικῶς δρ. 7,70,—Παραγγελίαι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς «Διαπλάσεως».

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ

ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ὁ Ἄγγελος τῆς Ἀγάπης (μὲ 60 εἰκόνες) δρ. 8 καὶ ταχυδρομ. δρ. 9.

Τὸ Θῦμα τοῦ Φθόνου (μὲ 20. εἰκόνες) δρ. 6 καὶ ταχυδρ. 6,50·

Ἡ Μούσα τῶν Παίδων (ποιήματα) δραχ. 3 καὶ ταχυδρ. 3,30.

Παιδικὸν Πνεῦμα (3 τομίδια) ἕκαστον δρ. 0,50 καὶ ταχυδρ. 0,55

Πρόας ὁ Νικίου (μὲ 24 εἰκόνες) δρ. 6 καὶ ταχυδρ. δρ. 6.50.

Ὁ Πυρειοπώλης (μὲ 24 εἰκόνες) δρ. 6 καὶ ταχυδρ. δρ. 6,50.

Ὑπὲρ Πατρίδος (μὲ 24 εἰκόνες) δρ. 6 καὶ ταχυδρομ. δρ. 6,50.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρ. 2 (ὁ ἐλάχιστος δρος.) Πέραν τῶν 10 λέξ. 20 λεπ. ἡ λέξις, μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα λεπ. 30 καὶ μὲ κεφαλαῖα λεπ. 40 Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 1.

[ΚΑ'—145]

ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ», *Πειραϊκὸ Διαβολάκι, Πίστις Πατρίδα:* Διεύθυνσίς μου εἶναι Ν. Κ., Ρ. Ρ. Καλάμας.

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΛΛΗΝ

[ΚΑ'—146]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΗΝΕΙΟΣ» — Β'. Διαγωνισμὸς διηγήματος. Θέμα οἱονδήποτε. Βραβευθήσονται τέσσαρες. Προθεσμία 31 Μαΐου. Ἀπευθυνθῆτε· Βασίλειον Κυλικᾶν, Poste Restante, Λάρισσαν.

[ΚΑ'—147]

Ἀποχωρῶν τοῦ «Ἑρμοῦ», τάσσομαι εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ ἐνδόξου «Κόσμου τῆς Διαπλάσεως». Ζήτω ὁ «Κόσμος τῆς Διαπλάσεως!»—*Κορφιατόπουλο*

[ΚΑ'—148]

Προκηρύσσομεν διαγωνισμὸν καρτ - ποστὰλ μὲ βραβεῖον. Ἀποστείλατε· Α. Χειμαριοῦ, Κέρκυραν.

[ΚΑ'—149]

«ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Παραρτήματα: Βόλου: Πρόεδρος· *Τιμημένο Τουφέκι.* Πύργου· Πρόεδρος *Δημήτριος Κούλας.* Κερκύρας· Πρόεδρος· *Κορφιατόπουλο.* ***Ἀντιπρόσωποι:*** Ἱερουσαλήμ· Elisa Courte. Λαρίσσης· «Πηνειός». ***Δήλωσις:*** Στὰς ἀπαντήσεις διαγωνισμῶν ἀπαραίτητος ἡ διεύθυνσις.

ΜΑΓΕΜΜΕΝΟ ΤΣΟΠΑΝΟΠΟΥΛΟ

[ΚΑ'—150]

ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Β'. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Α'. *Βραβεῖο: Φάουστ* (Ἡ ἐκτέλεση καὶ προπάντων τὸ θέμα πολὺ πετυχημένα). Ἰσότιμος: ***Νεῖλος*** (πολὺ καλά).

Β'. *Βραβεῖο: Καπνός* (Τὸ θέμα λιγάκι μονότονο) Ἰσότιμος· ***Σπουργίτης*** (Μοιάζει μὲ Ἰχνογραφία).

Ἔπαινος: Δροσοσταλίδα, Μαϊμουδίτσα, κτλ. (Ἐκτὸς διαγωνισμοῦ. Σπῦρος Ζορμπαλᾶς, Ν. Ἀλεξάνδρου).

Φάουστ, Καπνέ, στεῖλτε διευθύνσ.

ΠΕΙΡΑΙΚΟ ΔΙΑΒΟΛΑΚΙ
ΠΙΣΤΙΣ - ΠΑΤΡΙΣ

[ΚΑ'—151]

Γεώργ. Ἐλευθερουδάκη, γιὰ τὴ γιορτή σου χίλιες θερμὲς ευχές. (Καθυστερήσασα) *Δημ. Σ. Κόκκινος*

[ΚΑ'—152]

Φούλα, μ' ὅλη μου τὴν καρδιὰ δέχομαι κι' ευχαριστῶ.

Ἰδανισμός

Ἐκδόσεις ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΛΑΖΟΥΔΑΚΗ—ΧΑΤΖΗΘΕΟΔΩΡΟΥ—Εὐριπίδου 8—Τηλέφ. 11-99.—Ἀριθ. ἐντύπ. 6448